

Družinski tednik

ILUSTROVANI LIST ZA MESTO IN DEŽELO

Cena 2 Din
Izhaja ob četrtkih. Uredništvo in uprava v Ljubljani, Tyrševa (Dunajska) cesta 29/I. Poštni predal števil. 345. Račun poštne hranilnice v Ljubljani števil. 15.393

Ljubljana, 11. maja 1933

Naročnina za četrlet 20 Din, za pol leta 40 Din, za vse leto 80 Din. V Italiji za vse leto 40 lfr, v Franciji 50 frankov, v Ameriki in povsod drugod 2 dolarja

Štev. 19
Leto V

GIORGIONOVA VENERA

Blagoslov in prekletstvo velike ljubezni

v nezaslišano razkošje, ki si ga je takratna beneška republika le preveč privoščila, bomo šele razumeli Giorgionovo usodo.

Eden izmed največjih slikarskih mojstrov, čigar umetnost je preživela stoletja in se je šele zdaj razcvela v polnem sijaju priznanja, je Giorgio Barbarelli, imenovan Giorgione (izgovori džordžone). Njegovo kratko, a tem bolj s strastjo izpolnjeno življenje, je dobilo vso svojo vsebino od združitve z Maurino, katere izredno lepi obraz srečamo na vseh njegovih slikah. Kratko je bilo njegovo življenje in konec tragičen in pretresljiv.

Kot Bellinijev učenec in Tizianov sošolec je prišel Giorgione okoli leta 1500, komaj dvajset let star, v mesto dožev, ki je bilo takrat na višku slave in moči.

Njegova mladostna lepota, njegova izredna umetniška nadarjenost, njegov plemeniti nastop in njegovo prekipevajoče življenje so mu kmalu odprli vsa vrata odlične beneške patricijske družbe. Na vsaki zabavi si ga videl, živel je in ljubil z vsem žarom svoje mladosti. Opajal se je na slehernem dnevu in se skušal naučiti slednje ure. Benečanke so ga ljubile in so le prerade poslušale ljubezenske pesmi, ki jih jim je pel v lepih nočeh v gondoli, vozeč se po lagunah,

ob spremljevanju lutnje. Okoli mladega, življenja lačnega slikarja Giorgiona se je kmalu zgrnil krog prijateljev, med njimi najdražji mu Andrea da Ramini. Le-ta ga je spremljal od zabave do zabave, od ženske do ženske in ljubil in užival z njim.

In vendar je bila ta prva doba Giorgionovega bivanja v Benetkah samo iskanje in blodenje, eno samo neizmerno hrepenenje in upanje. Krivico bi mu delali, če bi trdili, da je bil v tem neizbirlnem izživljanju srečen. Vse to je bilo samo čakanje na veliko ljubezen. In čisto nenadejano je ta ljubezen stopila v njegovo življenje in izpolnila vse njegovo hrepenenje.

Na neki Bellinijevi slavnosti je Giorgione srečal nenavadno lepo deklico. Nihče ni vedel njenega imena. Zaradi njene temnorjave polti in ognjevitih mandljastih oči so jo krstili za Maurino. Kakor pripoveduje Orlando, je poprej v zakotnih beznicah in zloglasnih pristaniških krčmah za bore denarja plesala in pela; tam je, pravijo, šla skozi vse nižave človeškega življenja. S svojo eksotično zunanostjo in čudovito vitalnostjo si je kmalu priborila vstop v takratno beneško družbo. Vedeli so, da se je vzgajala pri nunah, da je pa iz samostana pobegnila, da je potem še kot nedoraslo dekle ne izbiraje dajala in jemala, dokler se ni nekega dne, nihče ni vedel od kod, pojavila v beneških pristaniških beznicah. Od ondod je prišla kot pevka in plesalka na velike slavnosti beneških patricijev in pred njimi nastopala. In tako jo je nekega večera, ko je na Bellinijevi slavnosti zabavala goste s plesom in petjem, Giorgione prvič zagledal.

Ves v vročici je iskal njenega znanstva. Vse v njem je prekipevalo nezaslišane vtisa, ki ga je napravila nanj. Opajal se je z njeno eksotično lepoto, z njeno strastno ljubeznijo do življenja, do godbe in plesa. Imenoval jo je Cecilijo, in vse njegove slike, ki so nastale v tistem času — pa naj predstavljajo svetnice ali grešnice — so kazale lepi obraz Maurine ali Cecilije, kakor se je od tistega časa imenovala.

Na tej ljubezni se je vnela Giorgionova umetnost. Pozabil je vse, pozabil pustolovščine, pozabil zabave in slavnosti, pozabil ženske in uživanje, živel je samo še svoji ljubezni in — gnan po čedalje večjem hrepenenju po njej — svoji umetnosti. Delal je kakor v vročici, doživljal nedeživljena čuda in trpel tudi vse gorje ljubezni; zakaj Cecilija tako globokega in trajnega čuvstva ni bila zmožna. Živela je preko Giorgiona dalje svoje življenje. Varala ga je z njegovimi znanci in prijatelji, z njegovimi pomočniki in učenci, med katere je spadal tudi Tizian. Živela je v blaženi sli, ki jo daje zapravljanje samega sebe. Gior-

Speča
Venus

Poslednje
mojstrovno
delo

Svetovna zgodovina pozna dosti primerov za to, da so čvrste duševne vezi, ki so priklepale velike može na lepe ženske, izredno dvignile njihovo ustvarjalno moč. Dokaze imamo, da se velika nadarjenost za umetniško, znanstveno, pa tudi politično ustvarjanje ne bi bila mogla tako prepričevalno, tako koristno in plodovito razviti, če ne bi bilo v življenju teh mož — žensk.

Posebno viden je vpliv ženske pri umetnikih. Ni ga stoletja, kjer ne bi srečali nešteti dokazov za točnost trditve, da igra ženska ravno v življenju umetniško ustvarjajočega moža glavno vlogo. Vseeno je, ali gre za glasbenike, pesnike ali slikarje, vseeno je, ali pogledamo več stoletij nazaj ali pa ostanemo pri sedanjosti: vedno je bila, je in bo ženska tista, ki vzpodbuja umetniško nadarjenost moža k ustvarjanju.

Posebno prepričevalen in hkratu pretresljiv dokaz, da more ženska dvigniti umetnika do čudovite popolnosti, je usoda slikarja Giorgiona, čigar edinstveni življenjepis naj vam vsaj v glavnih epizodah podamo.

Zivljenje, ljubezen in ustvarjanje tega slikarja bomo le tedaj razumeli, če se vživimo v tedanjo dobo in njen milje. Benetke 16. stoletja, Benetke dožev in Sveta desetorice, Benetke razkošja in bajnega bogastva so bile mesto, so bile država, ki je imela v slehernem pogledu svetovno veljavo, katere trgovske ladje so plule tja do Afrike in Indije, s katere denarjem so se plačevale karavane, ki so se odpravljale v Perzijo in Afganistan. Beneška velesila je privlačevala umetnike in učenjake kakor magnet, jih razvajala, jim odpirala svoje pa-

lače in se z njimi kosatila nasproti svojima tekmečema Firenci in Milanu.

Ce se vživimo v tolikšno razvajenost vodilnih patricijskih rodbin in

Kakor okameneli so obstali njegovi prijatelji...

Rešitev čolna

Slike iz življenja iskalcev biserov v Južnem Atlantiku

gione ji je bil samo pristan, ki se je s svojih voženj na viharno morje vedno in vedno vračala vanj. Vsaj v začetku, toda Giorgione se je bal, da je nekega dne ne bo več nazaj. V teh od ljubezni razpaljenih letih je naslikal »Madono s Castelfranca«, »Sveto družino«, »Apolona in Dagmo«, »Vrt ljubeznik«. Ustvarjal je sliko za sliko, in na vseh je bila podoba Cecilijinega obraza. Celih osem let je vladala nad Giorgionovim življenjem in umetnostjo, vsega ga je obvladala, in on je bil nad tem srečen in jo je iz hvaležnosti napravil tako nesmrtno, kakor ni morda noben drugi veliki mojster ovekovečil svojega modela.

Toda tudi njemu je bila pisana usoda. Na veliki petek leta 1509. je Cecilija izginila iz Benetk in z njo Giorgionov najboljši prijatelj Andrea da Ramini. Umetnikov obup je njegovim prijateljem trgal srce. Kakor mesečen je hodil po svojem stanovanju in se venomer vračal k praznemu Cecilijinemu ležišču. Ko je vsaj za silo prebolel, da je mogel prestati brez Cecilije — vsi prijatelji so se bali, da si bo vzel življenje — je skušal po spominu obnoviti njen obraz in njeno telo v novih slikah. Toda ni se mu več posrečilo. Z Maurino je izgubil tudi navdahnjenje.

Giorgione ni prihajal v nobeno družbo več, nič več ni užival življenja, zaprl se je pred svetom in živel samo še spominu svoje ljubezni. Tedaj je pa prišlo ono čudežno in tragično hkratu, ki je njegovo življenje in njegovo umetnost pognalo v neslutene vsebine, da je potem oboje strmoglavilo v brezdanji prepad.

Nekega dne v marcu 1510 je potrkala na vrata Giorgionove hiše beračica. Obleka ji je visela v capah in glad je vpil iz njenih oči. Tako pomizno ga je prosila, da jo je Giorgione odvedel s seboj v sobo. Tedaj je brez besede padla predenj na kolena. Giorgione je vzkriknil. Dvignil je beračico k sebi, s solzami v očeh jo je vzel v naročje in jo nežno odnesel na njeno ležišče, ki je devet mesecev zaman čakalo nanjo. Tam jo je lepo pokril in se ilhte spustil pred njo na kolena. Beračica je bila Cecilija: v najstrašnejši bedi je našla pot domov. Tisto noč je Giorgione ustvaril sliko, ki je zatemnila vsa njegova dotedanja dela: »Spečo Venere«. Spet je imel svojo Cecilijo in z njo se mu je vrnilo umetniško navdahnjenje. Slikal je uro za uro, kakor obseden od želje po ustvarjanju, srce in dušo je izlil na platno, in ko je v poznih nočnih urah odložil čopič z umetnine, je slavil mojster s Cecilijo, še zmerom v pijanosti dela, praznik svidenja s svojo ljubeznijo.

Ker se do opoldne drugega dne vrata Giorgionove hiše še zmerom niso odprla, so se njegovi prijatelji vznemirili. Vdrli so v hišo in okamneli od presunjenja obstali na pragu v njegov atelje. Giorgione je ležal v zadnjih izdihljajih kraj Cecilijinega trupla. Bila je čudežno lepa kakor zmerom, le na vratu je imela temne, malone črne otekline. To so bila strašna znamenja kuge. Cecilija jo je nalezla v umazanih pristaniških beznicah, kjer si je očitno zadnje čase gluzila svoj grenki kruh. In v prošlavi svidenja je bil Giorgione nalezel to strašno bolezen, ki je bila okužila njeno telo. Njegov smrtni boj je trajal do večera, potem je tudi on izdihnil. Nad obema mrtvecema je pa stala na stojalu čudovita podoba »Speče Venere«...

Ribiška naselbina na obali Južnega Atlantika je v glavnem kup siromašnih kolib iz pločevine. Pogled nanjo je obupen. Nikjer drevesa, nikjer grmičja, niti koščka obdelane zemlje, niti poštene poti! Povsod se spotakneš ob kamenje, pločevinaste škatle, žico, cunje in odpadke jedi. Najrevnejši nimajo niti kolibe iz valovite pločevine. Starim sodom od petroleja in olja so izrezali dna, obode pa plosko stolkli, da so si iz teh pločevinastih kosov zgradili nekaj prebivališčem podobnega. Vsa pločevina je polna rje. Te majhne pokvečene kolibe so bolj podobne pasjim utam kakor človeškim stanovanjem. Raztresene stoje kakor znamenja revščine in bede. Mnogo bogatih Argentincev je nekoč pred leti, ko so se priselili semkaj, stanovalo v takih bornih kolibah. Danes ta dan je splošna gospodarska kriza prekrižala račune vsem, ki so si obetali po letih revščine in dela zasluženega blagostanja.

V preprostem pristanišču je privezanih kakih dvajset ribiških čolnov. Lesene, plitve ladjice so kvečjemu dvanajst metrov dolge. Naš čoln, ki nas popelje na morje, je med največjimi. Prednji del je krit. Skozi malo odprtino lahko zlezeš v tovrni prostor, ki je pa tako nizek, da se moraš plaziti po štirih, kvečjemu čepè.

Pravkar je minilo polnoči. Morje je črno, z juga iz Patagonije brije leden veter. Vse moštvo se je poskrilo v tovrnem prostoru. Pet jih je. Dva sta Španca, dva s Sicilije, peti je pa južni Francoz. Trije, ki so že delj časa v teh krajih, se ponosno imenujejo »Argentinca«. Tesno čepijo drug poleg drugega v ozkem prostoru in si grejejo roke pri kadečem petrolejskem kuhlalniku. Sicilijec je pričel na kosu pločevine peči ribo, da je dušljiv zrak še bolj okužil. V tej tesni škatlji je pravi peklenski smrad. Po starih ribah smrdi, gnjočih školjkah in rakah, po petroleju, olju, katranu, ljudeh in cenemem tobaku. Z izdatnim požirkom nepopisno grenkega čaja »mate« si poplakneš grlo, končno je pa tudi že čas za odhod. Motor na sirovo olje zaženo in že se počasi maje čoln iz luke.

Na vodi je veter še ostrejši; morje je silno nemirno. Na vzhodu je v znak bližajočega se dne na obzorju razpet ozek zelenkasti pas, tam daleč na jugu žari odsvit ognja na vodi. Štirioglato latinsko jadro so razpeli, veter se upre vanj in ladjica drvi gnana od motorja in vetra bliskovito na debelo morje. Plitva ladjica skače razposajeno na valovih.

Lov na školjke

Po dveh urah vožnje ne vidimo več obale. Mala ladjica se ziblje samotno na debelem Južnem Atlantiku. Motor ustavijo, jadra vjamejo in pripravijo opravo za ribarjenje.

Oprava za lovljenje školjk je prav priprosta. Pravokotni okvir iz močnega kovanega železa je približno poldrug meter dolg in pol metra visok. Na ta okvir je pritrjena mrežasta vreča iz močnih vrvi. Oprava se spusti na morskno dno, ladjica jo pa vleče za seboj. Robovi železnega okvira strgajo iz morskih tal školjke, ki se nabirajo v privešeni vreči.

Komaj sta minili dve uri, ko potegnejo opravo ob jamboru na ladjo. Vrečo na spodnjem koncu odvežejo in s truščem se vsuje okoli štiri stote školjk na krov. Posadka jih prične pridno čistiti. Nesnago in kamenčke ostrgajo in polagajo velike temno modre izpreminjaste školjke v zaboje. Časih najdejo med njimi tudi kakšno sivo grbasto ostrigo, ki že hup na to izgine v požiralniku pomorščakov. Tudi male rožaste srčne školjke takoj odpro in posrebajo.

Poldne

Solnce se počasi vzpenja po nebesnem svodu. Ves dopoldan je minil z lovom in čiščenjem školjk. Ladjica se tako močno ziblje in odskakuje, da je nemogoče stati pokonci. Kdor hoče z ene na drugo stran krova se mora plaziti po vseh štirih.

Opoldne je solnce kakor žareča obla na sivem nebu. Njegovi žarki se lomijo v tisočih odsevih na nemirni vodi. Čepice si moramo potegniti globoko na oči, ker ne moremo prenašati bleščeče svetlobe. Veter brije brez prenehanja. Z juga od Patagonije in iz Antarktiki prihaja. Kljub solnčni pripeki je tako mrzlo, da moramo imeti volnene jopiče. Prečudno nasprotje: od pekočega solnca pokajo krovne deske, mi se pa stresamo od mraza pri slehernem sunku vetra.

Temna pika

Daleč na jugu poskakuje majhna temna pika na obzorju. Kadar dvigne val našo ladjico, jo vidimo. Krmar ima daljnogled na očeh in se na vse pretege trudi, da bi ugotovil kaj je. Ladjica se tako močno pozibava, da se zmerom opoteče, kadar se skuša vzravnavati. Za to zleze k jamboru in se z vrvo priveže nanj, da ima roki prosti za daljnogled.

Čudaški zbiralci

Nedavno sem srečal moža, ki je trdil, da nima tiste čudaške dušne bolezni, ki ji pravimo »zbiranje«. Ko sem si tega tiča natančneje ogledal, sem ugenil, da vendar nekaj zbira: ljubavne prigode... V ponos mu je, da si privoščiti kolikor mogoče mnogo ljubavnih pustolovščin s kolikor mogoče mnogimi ženskami. On sam je imel tudi ljubezen; toda ta je bila dokaj čudna. Veljala je le izpopolniti njegove zbirke ljubavnih prigod. Dame same ga niso nič kaj preveč zanimale.

So pa tudi ljudje, ki zbirajo lepe izraze, hvalisanja in čestitke. Vsi mi nekaj zbiramo, pa čeprav samo izkušnje.

Čul sem še za nekega drugega prečudnega zbiralca. To je angleški baronet Francis Ronnahard. Ta mož zbira razgledne točke. Ni srečen, če ne spleza na vsak zvonik, odkoder utegne imeti lep razgled. Na vsak hrib se povzpne, na vsako ogredje. Bogat je zelo (njegovi predniki so zbirali — denar!) pa mu ni žal za denar, ko pokupi cele gozdove, ki jih da posekati, če si je vtepel v glavo, da bo našel z najvišje točke lep razgled. Nikoli se ne vrne tja, kjer je že bil, pa če je imel še toliko troškov,

Čez nekaj minut splošnega pričakovanja se zasliši brezkončna in prav krepka kletvica. Krmar vpije in krili z rokama. Tako je razburjen, da ves divji trga vrv, ki je ne more takoj razvezati. Z bliskovito naglico se splazi nazaj k stroju in potegne za plinski vzvod. S težkim ropotom se vključi motor in ladjica se odžene kakor strelica. S polno paro divjamo naprej, oni črni točki naproti, ki se sproti skriva za visokimi valovi.

Pomoč po desetih dneh

Skozi daljnogled se že točno razloči čoln. Na zasilnem jamborčku plapolja kos platna kot signal za pomoč. V dobri pol uri smo tik ob čolnu, iz katerega nas vzradoščeno pozdravlja pet mož. Oči so jim vnete, obrazi neobriti. Že celih deset dni jih premetava veter po valovih. Ko so hoteli izvleči lovilno opravo, se je zapletla vrv v vijak. Zaradi tega se je zlomilo krmilo, je odpovedal stroj, hkratu se je pa jambor zaradi prehude obtežitve prelomil. Tako so ostali brez vseh naprav za plovbo. Neslo jih je daleč na debelo morje, šele južni vetrovi so jih prignali bliže k celini. Zdaj prosijo za tobak in čaj. Lačni niso, saj so imeli dovolj rib.

Vrnitev

Čoln smo privezali na vlačilno vrv in zdaj se počasi ziblamo na zapad proti obali. Šele okoli šeste smo se izkrkali. Dvanajst ur nas je premetavalo morje. Kakor opice smo čepeli na majhni pleščoči palubi ali pa lazili po njej. Kosti se mi zde polomljene, oči so mi pa vnete od bleščeče svetlobe. Ves trd in s pekočim občutkom vnetja veznih kožic sem se odpravil v svoje bivališče in preklinjal lov na školjke in vso strašno borbo male ladjice z mogočnimi morskimi valovi Južnega Atlantika. *

da je uzrl ono, kar ga je navdušilo. Podoba je, da ga vselej nekaj razočara; morda več pričakuje kakor vidi... Tako potuje s hriba na hrib, pleza z zvonika na zvonik... Čudaško, če ne bedasto...

Menda smo mi pametnejši, ki zbiramo izkustva, ki nam nič ne hasnijo... doživetja, da jih pozabimo..., čestitke in lepe besede, da se nasmejnemo..., denar, da se nikdar ne navzljemo tiste sreče, ki nam jo obeta...!

Banka Baruch

15, Rue Lafayette, PARIS

Odpremija denar v Jugoslavijo najhitreje in po najboljšem dnevnem kurzu. — Vršijo vse bančne posle najkulantneje. — Poštni uradi v Belgiji, Franciji, Holandiji in Luksenburgu sprejemajo plačila na naše čekovne račune: Belgija: št. 3064-64, Bruxelles; Holandija: št. 1458-66, Ded. Dienst; Francija: št. 1117-94, Paris; Luksenburg: št. 5967, Luxemburg. — Na zahtevo pošljemo brezplačno naše čekovne nakaznice.

Nova služba „Družinskega tednika“

»Družinski tednik« pomaga naročnikom s svojim nasvetom in s svojimi zvezami. Pomoč je v prvi vrsti namenjena čitateljem zunaj Ljubljane

Veliko je naših čitateljev zunaj Ljubljane, v mestih in vaseh, ki so že dostikrat pogrešali, da nimajo v Ljubljani znanecv ne sorodnikov. Kolikokrat potrebujejo kakšno stvar — pa nimajo nikogar, da bi se nanj obrnili.

V današnjih težkih časih, ko je treba paziti na vsak nepotreben izdatek, je ta zveza z Ljubljano še prav posebno dragocena. To dragoceno zvezo nudi od današnjega dne svojim čitateljem »Družinski Tednik«. S tem Vam bo »Družinski Tednik« prihranil nepotrebno potovanje v Ljubljano, obenem Vam bo pa pomagal varčevati. Če torej česa potrebuje iz Ljubljane, pa

ne veste, kje se kaj dobi,
ne veste, koliko stane,
ali Vam je potreben kakšen vzorec itd.,

se samo obrnite na nas, ker Vam pri tem lahko pomagamo. To nam je tem lažje, ker smo mnogo bolj informirani in Vam zato lahko postrežemo z dragocenimi nasveti in informacijami.

Če bi na primer hoteli kupiti blago, se obrnite na nas. Sporočite nam, kakšno naj bo: moško ali žensko, za polehje ali za zimo, kakšne barve, pralno blago itd., in starost osebe. Po možnosti Vam pošljemo še vzoreček in Vam postrežemo z nasvetom, kje boš takšno blago dobro in poceni kupili.

Kolikokrat se zgodi, da bi morali koga obdarovati za rojstni dan, krst, birmo, zaroko ali poroko itd. Ker ste zunaj Ljubljane, dostikrat nimate primerne izbire; pogosto pa niti sami prav ne veste, kaj bi podarili: obrnite se na nas! Svetovali Vam bomo, kje kupite, oziroma kje naročite, da bo Vaš izdatek čim manjši, veselje obdarovanca pa čim večje.

Ravno tako Vam lahko dobro svetujemo pri nakupu fotografskega aparata in fotografskih potrebščin, gramofona, kolesa, radijskega aparata itd. Z našo pomočjo se boste obvarovali nepotrebnih izdatkov in si prihranili sitnosti in razočaranje.

Če ste v položaju, da preživite poleti svoje počitnice ali dopust izven svojega kraja, Vas ravno tako prosimo, da se obrnete na nas za nasvet. Ako Vam je potreben planinski zrak, toplice ali morje, Vam bomo prijateljski svetovali, kje se boste za svoj denar najbolje počutili in zabavali — in kar je glavno, da bo vse to v skladu z Vašim gmočnim stanjem.

Če se želite zavarovati za slučaj smrti ali nesreče, če želite zavarovati svoje otroke, hišo ali premoženje, Vam bomo prav tako lahko svetovali v Vašo korist.

S to novo službo želi uprava dati čitateljem »Družinskega tednika« dragoceno pomoč v obliki informacij in nasvetov. Naročniki, ki so se kdaj obrnili na naše uredništvo ali upravo in nam zaupali kakor prijatelju, so se nam vselej iskreno zahvalili za storjene jim usluge. Ker je število naših čitateljev, ki nimajo v Ljubljani ne prijateljev ne sorodnikov, zelo veliko, smo trdno prepričani, da bodo vsi z veseljem pozdravili našo pobudo in se v vsaki zadregi obrnili na nas, da jim prijateljski, nesebično in v njihovo lastno korist postrežemo z nasvetom.

Za vsak odgovor, ki ga od nas želite, prosimo, da priložite 3 Din v znamkah za kritje poštnih in pisarniških izdatkov. Pisma naslovite na:

»Družinski tednik«
(Služba naročnikom)
Ljubljana, Tyrševa c. 29/l,
poštni predal št. 345

Ubogi Keluing

Kako so se kitajski tihotapci mamil maščevali nad svojim tovarišem

(Začetek v številki 18)

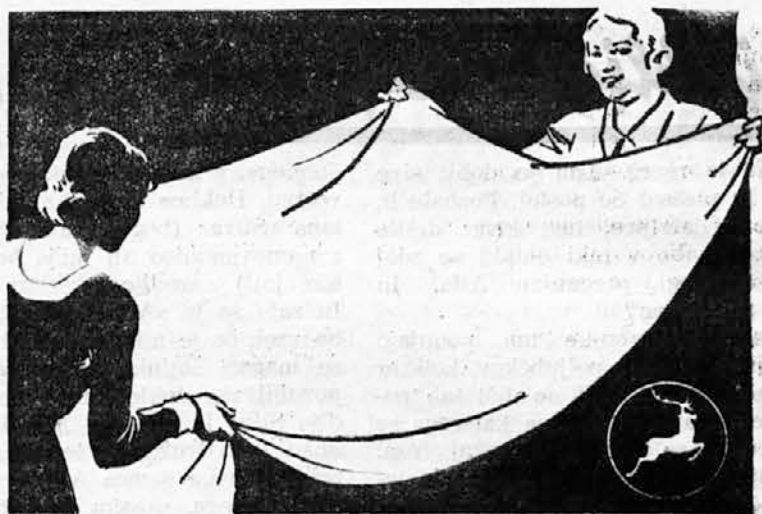
Izdajstvo

»Mastl,« je spet pričel, »pred dobrimi osmimi meseci me je ujela carinska policija. V Moulmeinu so mi dali opija zalitega v velikih kolačkih voska. Na vlakcu sem imel v pločevinastih kovčegih med ostalo šaro kakor 3 kile opija. Pri izstopu v Rangoonu sta bila dva carinika radovedna, kaj je neki v mojem kovčegu. Ogladala sta si debele voščene kolače in odlomila od enega cel kos in pri tem se je prikazal v rumen papir zaviti opij, ki je bil zalit v vosku. Šest mesecev sem dobil. Mastl, niti, trohice opija mi niso dali, ne za kajo, ne za uživanje. Prepovedali so; samo pod pogojem, da povem za koga sem tihotapil, bi mi ga dali. Niso in niso hoteli verjeti, da sem ga zase kupoval. Videli so, kako sem hiral.

Zbolel sem od samega poželenja po opiju, postajal sem besen, pa mi ga še zmerom niso dali. Kazali so mi ga pač in pred mano so ga delili drugim kaznjencem. Nisem več zmogel; povedal sem gospodarjevo ime. O, zdaj so mi dali opija; mnogo ni bilo, vsak dan nekaj. Vsaj toliko, da nisem umrl.

»Mastl, šest mesecev je minilo — in lepega dne so me izpustili. Pred kaznilnico me je čakal neki prijatelj. Povabil me je na dobro in izdatno kosilo, in ko sem kesneje pri njem doma, po dolgem stradanju, pokadil spet nekaj pip opija, sem zaspal.«

Zbudil sem se v popolnoma neznanu sobi. Bila je prazna, brez pohištva, ne blazine, ne okna. Na stropu je bila odprtina, skozi katero je lila svetloba. Ležal sem na golih tleh.

Kdor ga pozna, mu ostane zvest!

Že od nekdaj pomaga Schichtovo terpentinovo milo gospodinji temeljito prati in vzdrževati v hiši red in čistoto.

Torej: Pazite prav posebno na izvorni ovoj in na varnostno znamko „JELEN“. Potem se Vam ni bati ponarejenih mil.

SCHICHTOVO
TERPENTINOVNO MILO

PRILJUBLJENI JUGOSLOVANSKI IZDELEK!

Polaščala sta se me obupna groza in strah. Skočil sem na noge in poklical prijatelja, ki mi je plačal obed in mi dal opija. Nekje so se odprla tajna vrata in v sobo je stopil — moj gospodar z dvema služabnikoma. Dejal je: »Tisti, ki je tebe izdal, je že v krtovi deželi. Ti, Keluing, si pa mene prodal policiji za ščepec opija. Vso zalogo so mi pobrali, zase sem pa moral plačati mnogo denarja, da me niso zaprli. Ne potrebujem te več, zato te bom kaznoval. Izdal si me, zdaj se bom maščeval nad teboj.«

Strašno trpljenje

Namignil je služabnikoma, nakar sta me podrla na tla. Prvi mi je z robcem zamašil usta. Otepal sem se ju, pa saj sem bil preslab. Eden mi je klečal na prsih, drugi mi je zvezal noge. Tako sta me dvignila in prislonila ob leseno steno sobe. Dvignila sta mi najprej eno roko in jo skozi dlan pribila z velikim žebeljem na steno, prav tako sta napravila z mojo drugo roko. Nisem mogel kričati, nisem se mogel braniti z rokama. Bolečine so bile strašne. Z zvezanimi nogami sem se komaj na prstih stoje dotikal tal — roke so bile pribite. V tem položaju so me zapustili. Nad mojo celico, od ondod kjer je prihajala svetloba, se je čulo govorjenje ljudi, ki so jedli in kadili. Prav do mene je prihajal dim opijevih pip, zdelo se mi je kakor bi tu pa tam kdo nalašč puhnil dim skozi odprtino k meni. Od bolečin in poželenja po opiju sem skoraj zblaznel. Mastl, mislil sem, da mi je bila zadnja ura.

Molčati ali umreti

Ne vem, koliko časa sem tako pribit stal ob leseni steni. Znočilo se je

in spet zdanilo. Potem sem omedlel. Ko sem se zavedel, sem ležal na golih deskah. Roke sem imel obvezane, usta so mi odmašili, začutil sem, da so mi vtili v grlo nekaj od sile jedkega, da sem se spet zavedel. V ustih in grlu me je neusmiljeno žgalo in skelelo. Poleg mene je čepel služabnik, ki mi je, komaj je opazil, da sem se osvestil, potisnil v usta pilulo opija. Kesneje so mi prinesli krepčilne pijače. Nenadoma se je pojavil moj bivši gospodar in mi zagrozil z najgrozovitejšo smrtjo, če črhnem le besedico o načinu njegovega maščevanja. Odvedli so me iz te puste sobe po dolgih hodnikih na cesto in me posadili v rikšo. Kuliju so povedali moj naslov. V svojem stanovanju sem ostal ves teden. Prijatelji so mi stregli nemo in brez vprašanj, jaz sam pa jim tudi nisem ničesar pripovedoval. Komaj so mi bolečine na rokah nekoliko odnehale, sem prišel in te poprosil za denar. Prijatelji so mi prinašali skromne doze opija, vendar sem se zdaj prilično opomogel in moje roke so se zazdravile. Mastl, kaj naj zdaj počnem? Mizariti ne morem več s temi rokami. Tihotapiti ne smem, ker me bo policija zmerom nadzirala. Pliz, Mastl, pobrigaj se malo zame, čuvaj me!

Izginoli ogleduh

Zmračilo se je. Spet si je prižgal slabo cigareto. Mož ni bil več za rabo. Za nobeno delo ni bil, ne zgoj zaradi prebitih rok, temveč tudi zaradi strasti po uživanju opija. Ker sem mu hotel pomagati, sem mu svetoval tako: »Keluing, opozoval boš zame kitajske trgovce. Če opaziš ali pa zveš, da bi jo katerikoli rad od-

Se nadaljuje na strani 7

Ljubljansko pismo o Alfovi ženitvi

Alfa je revež. Alfa je dobil sive lase. In plešast bo postal. Poznate li, drage prijateljice, tisti krik: držite tatu? Nekako v taki omaki se zdaj mahaja ubogi, preganjani Alfa. In kam naj krene?

Užaljane Gorenjke mu ponujajo kar hitro pristnih poljubčkov, kolikor jih le hoče. Pa Alfi ne diši tak poljubček. Slajši je tisti, za katerega se fant od fare bori vsaj nekaj časa. Ljubljankarke pa so kar jezne in jako ošabne. Nikakor da niso take, prosim! In seveda, gospodične, tatu držite! Prizadeti se vedno umivajo in je tako prav in po božji postavi. Samo Silva oziroma »Silva« je nekam bolj prijazna in le k njej ga vleče srce. Pa še ona je tako tajinstvena, da ni cela in prava Silva, nego le »Silva«. Ko vsaj ne bi bilo tistega narekovanja, bi ji verjel in bi morda dobil drugo prepričanje o modernih dekletih. Tako se pa klavrno in nesmišljivo skriva za te nesrečne narekovanja, kajti kako naj vendar Alfa anonimnosti verjame! Pošteno je vso ugledno žensko stran naše javnosti postavil pred tragično dejstvo: Alfa je še samec in Alfa se hoče oženiti zastran strahu pred fantovskim davkom in ovratnimi gumbi. Povedal je, da je tak in tak in se torej moško razkril vsakemu in vsaki. In še sliko je kanil dati v pismo, pa mu je gospod urednik rekel, da je slika draga stvar in ne bi nič zanjo dobil. Zato pa je namestu slike rajši napisal več vrstic in dobil več dinarjev za črne kave in kapucinčke. In se sedaj bridko in resnično kesa, kajti vidi, da bi se res mogel oženiti preko svojega koticčka. Silva oziroma »Silva« mu zdaj moti miren sen.

Da, »Silva«, prosim. Tista in taka Silva, ki zagovarja moderna dekleta. Tako je prav in je ona pošteno ukrenila. Tehtno in preudarno. Kakor od sv. Duha. Ni udrihala čez Gorenjke, ni udarila po Ljubljankarkah, nego prišla z dokazi, da ga je skoraj razorožila in da postaja pristaš modernih deklet. To in to in to, da naj gospod Alfa premisli in zato in zato in zato mora sodobno dekletu biti moderno, kajti bi sicer obsedelo na dilci in postalo namestu pristrone, ljubke mamice (hm) le stara teta ali kaj po-

dobnega, v zasmeh celokupnemu človeštvu. Deklice moje, kaj ni ta hentanana »Silva« (bogve, kako stoji stvar z njeno mamico ali mojo bodočo tatiščo, joj!) naredila prav in možato? In zato se je »Alfa« odločil, »Silvo« bo vzel, če je mikavno dekletu, pa če se magari šminka in pudra. In bo povabil vsa dekleta na ohcet, da vidijo Silvo in njenega Alfo in dokaz, kako je »Družinski tednik« spravil zakrknjenega samca Alfo v zakonski stan. Seveda, prosim lepo, tudi dote mora imeti vsaj nekaj ali pa službo, kajti je Alfino pero slabo in ni kaj prida zaslužka z njim. Sicer so pa današnja dekleta moderna in pametna in sploh popolnoma enakopravna, pa je prav, da tudi k hiši nekaj prinesejo. V južni Srbiji in Tibetu žene kupujejo, Alfa pa tega noče, hoče le prave ljubezni in malo dote, kakovak. Ne preveč, nkaror ne, tudi ne želi, da ima njegova bodoča ženitka (kako se topi Alfino ostarelo srce) večjo plačo, kajti bi tedaj mislila, da je ona gospodar pri hiši. Toda ne gre Alfa pod copato; ako Silva tako misli, naj se za Alfo že v naprej obrise pod nosom fec, fec. In nikarite zdaj spet ne udrihajte po ubogem Alfi, da je materijalist in sploh grd fant. Življenje je drago, pa bi ženitka plačevala stanovanje, Alfa pa vse drugo: obleke, klobuke, intimna oblačila, otroški voziček in magari še, če mu bo Silva ali bogve kako so jo prav za prav krstili, res vseč, tudi puder, šminko, črnilo za obrvi in lak za nohte. Rdečila za lice pa ne pod nobenim pogojem in za nobeno doto.

Kakor vidite, je Alfa torej malo pustil. Ne mara se zameriti ne brhkim Gorenjkam, ne lepim Dolenjkam, ne postavnim Belokrajinkam, še manj ljubkim Ljubljankarkam, kajti je od tod doma in mu ni za zamero. Rad jih ima vse in je prijatelj vsem, kakor »Družinski tednik«. Samo malo je hotel dregnuti — ne v sršenovo gnezdo, prosim — nego le v sladka naša dekletca, ki časih malo pretiravajo z uporabo vseh mogočih in nemogočih kozmetičnih sredstev.

Ostal mu je pa lep pouk, da so dekletca še vseeno boljša, kakor je grešni Alfa mislil. In bridke posledici

ce njegovega prvega pisma o dekletih, ki se bo morda končalo v frančiškanski ali katerikoli farni cerkvi. Silva naj se mu kar junaško oglasi ne pod zahrbtnim narekovanjem, nego odkrito in pošteno, pa ji bo Alfa odgovoril izven svojega koticčka v »Družinskem tedniku«. In pomislite, ljube deklice in dušice, Alfa bo potem premagan do kosti in skozi njih, kajti se bo oženil in če bo srečen, bo pel hvalo in slavo tudi modernim deklicam, od katerih ga bo ena osrečila in mu lajšala skrbi zastran ovratnih gumbov in drugih takih zadev.

Torej Silva, na dan brez narekovanja!

Gospodom od uredništva pa, ki v svoji skromnosti pripisujejo mojim pismom svoje uredniške opombe, da sem bil njim, fantom od fare, preblag sodnik, pa priporočam, da v našem »Družinskem tedniku« napravijo posebno posvetovalno rubriko za dekleta, kjer bi vpraševale Alfo ali ko-

garkoli za vse mogoče in potrebne svete. In naj morda razpišejo še anketo o sodobnem zakonu in modernem pojmovanju žene kot žene, kajti ne bi to škodilo in bi »Družinski tednik« res postal družinski vsestranski in temeljito. Alfa kot poročen mož (joj, kako je prevzetel!) in srečen soprog bo pa še dalje in še bolj upravičeno na podlagi svojih družinskih izkustev sodeloval v listu, da bodo krog bralcev »Družinskega tednika« vse bolj širili.

Res, Silva je Alfi prekrojila možgane. Alfa.

Opomba uredništva. Pismo gđc. »Silve« s popolnim podpisom hrani redakcija; zato ono o anonimnosti in kar je iz nje izvajano, ne drži. Vendar redakcija misli, da mora varovati uredniško tajnost zastran popolnega imena gđc. »Silve« vse dolje, dokler nam ona sama ne dá dovoljenja, da ga g. Alfi izdamo, ali pa... če nam g. Alfa z moško besedo izjavi, da misli tisto zastran ženitve popolnoma zares.

Odgovor na predzadnje „Ljubljansko pismo“

Sodeč po vsebini proti ljubljanskim damicam naperjenega »Ljubljanskega pisma« bi mislila, da ste nekoliko kratkovidni, ali pa da hodite samo po takih lokalih, kjer kar mrgoli nabarvanih punčk. Toda zmotili ste se, ako mislite, da smo res vse Ljubljankarke rade »namazane«. Med njimi je precej takih, ki šminke in pudra nočejo poznati in tudi oči jim ne zakrivajo pajčolani. Saj ni vse lepo, kar je moderno! Ni Vam treba hoditi takega dekleta iskat na Gorenjsko, četudi so Gorenjke »fejst dečve«, toda

tudi kakšna Ljubljankarka bi se še našla, ki bi usrežala Vašim zahtevam. Če takih deklet ne opazite, je vzrok ta, da ne hodijo zvečer po kavarnah, promenadi in Tivoliju, temveč jih vidite samo tedaj, ko gredo v službo ali iz službe. Zvečer pa ostajajo doma ter opravljajo posle, ki dekletu pristojé.

To sem Vam hotela povedati, ker nikakor ne smem dopustiti, da bi se vsi čevlji merili po istem kopilu.

Z odličnim spoštovanjem C. J.

Še en odgovor

Gospod Alfa, dovolite tudi meni par besed, da Vam nekoliko izprašam vest. Vi, gospod Alfa, zelo kritikujete dekletca, ki se poslužujejo »umetnega slikarstva«. Če mogoče, da so vsi gospodje »Družinskega Tednika« prosili, toda najbrž so vsi precej izbirčni ali pa gledajo na cvenk. Pa pustimo druge na miru in vzemimo na muho samo gosp. Alfo. Zdi se mi, da ravno on najrajši pogleda za dekletom, ki je napudrano, ker ima kožo ko porcelan. Za dekletom, ki ima pajčolan, pa se bo direktno obrnil. Zakaj? Zato, ker gleda izpod pajčolana dvojice črnih ali plavih oči, ki gore in se iskré kot iskre. Barvasti lasje ji boljše

pristoje in vse slične stvari boste našli, gospod Alfa, na taki mestni gospodični. Čemu toliko kritikovanja?!

Gospod Alfa, kadar se boste zaljubili, ne boste gledali na puder, šminko, obrite obrvi in na pajčolan, skozi katerega, pravite, da se ne vidijo oči. Takrat boste slepi za vse to. Če bo pa slučaj nanesel, da se boste Vi zaljubili in da Vam dočično dekletu ne bo vračalo ljubezni, boste ves nesrečen. Čeprav bo imela napake (fak, kakršne Vi obsojate), jih ne boste videli, ona bo najlepše bitje na svetu, in vzdihni boste: »Ljubiti a ne ljubljen biti je največje gorje na svetu!« Brez podpisa

Zlati Brahma

Novela. — Napisal S. Falkenau

Šest tednov je minilo od tistega dne, ko so položili Henrija Brunierja v rodbinsko grobnico v Chatelaisu. Večina pogrebcev je bila grad Chatelais že zapustila, le nekateri ožji prijatelji novega graščaka so še ostali, med njimi tudi, čudno, lord Sheffield, ki je prav za prav bolj veljal za prijatelja pokojnika in njegove zaročenke.

Raoul in Yvonne de Dubois, ki sta po nepričakovani Henrijevi smrti prevzela grad, sta se živahno vrtela okoli svojih gostov in jim stregla, tako da je spomin na tisto pretresljivo uro, ko je Claire de Ravallac, pokojnikova zaročenka, vstala in vsa razburjena napadla nova graščaka, počasi obledel.

Henri de Brunier bi se bil ravno imel poročiti s Claire de Ravallac in

tako ne bi Dubois nikoli prišli do dednega gradu. Med tem je pa umrl.

Zdravniki so rekli, da ne more biti dvoma, da je Henri podlegel zahrbtni bolezni, ki si jo je moral nakopati, ko je potoval po tropičnih krajih. Komaj mesec dni je trajalo, pa ga je ta skrivnostna bolezen pobrala. Služinčad je še vedela povedati o obisku Duboisov, ki sta prišla k Henriju in Clairi v posete, tik preden se je bolezen pojavila. Prinesla sta s seboj več darov, za Clairu lepo zapestnico, Henriju pa obesek za uro v obliki nekega indijskega boga. Kmalu potem, ko sta se poslovila, je Henrija napadla čudna trudnost, ki se je čez nekaj dni izkazala za ono zahrbtno bolezen, kateri je v štirih tednih podlegel. Dva dni preden so zdravniki izjavili, da ni več upanja, je prišel k

bolniku lord Sheffield.

Claire de Ravallac se je preselila v Pariz. Nihče ni več slišal o njej. Lord Sheffield je skoraj z začudenjem opazoval to veselo vrvenje in zabavo. Njegovi priložnostni izprehodi so postali vse daljši in nekega dne je sluga Jean videl, kako je neki tuj gospod spremil lorda skoraj do gradu. Jean je v tujcu spoznal policijskega prefekta iz bližnjega mesta.

Graščaka sta nameravala prihodnje dni za nekaj mesecev odpotovati. Veselo omizje je govorilo samo o tem in skoraj nihče ni opazil, da je molčeči gost in pokojnikov prijatelj vstal in s kratkim pozdravom odšel.

Lord Sheffield je naglo krenil čez prostrano dvorišče proti poštnemu uradu in tam oddal kratko brzojavko za Claire de Ravallac. Še tisti večer je tudi napisal policijskemu prefektu kratko pisemce, ki ga je pozno ponoči oddal na pošto.

Drugi dan je bilo vrvenje še hujše.

Vse je bilo že v odhodnem razpoloženju. Tedaj je pa pristopil k Yvonne stari Jean in ji izročil na srebrnem krožniku brzojavko.

Presenečenje je šinilo Yvonne čez obraz; molče je sporočila Raoulu vest.

»Claire de Ravallac pride jutri,« je rekel polglasno graščak in pretrgal molk poln pričakovanja. »Zaradi nekaterih spominkov pride, da jih vzame s seboj.«

Ni še minilo četrte ure, ko se je oglasil na telefonu policijski prefekt in napovedal za drugi dan svoj obisk.

Lord Sheffield je naglo preletel obraze gostov.

Raoul in Yvonne sta se tisti večer že zgodaj poslovila.

Tudi lord Sheffield je kmalu za njima vstal in odšel v knjižnico. Od ondod je imel razgled po parku tja do rodbinske grobnice Brunierov. Opolnoči je utrnil luč in sedel k oknu.

Se nadaljuje na strani 9

MOST VZDIHOV

ZGODOVINSKI ROMAN NAPISAL MICHEL ZEVACO

74. nadaljevanje

Ali so mu prihajale v spomin njegova neskrbna in vesela mladost... njegova ljubezen... tisti usodni zaročni večer... aretacija... leta trpljenja na dnu beneških temnic?...

In potem beg... in vrsta pohodov in načrtov, organizacija in izvedba velike osvete!

Zdajci je zdrknila v sobo senca in tik zraven njega je zašepetal Scalabrino:

»Že prihajajo!...«

»Koliko jih je?« je vprašal Roland.

»Štirje.«

»Ali si videl med njimi tudi Gvida Gennara?«

»Ne... zdi se mi celo, da ti možje niso navadni biriči.«

»Kaj hočeš s tem reči?«

»Da se mi zde kakor častniki na bojnem pohodu.«

Roland se je zamislil.

Novica, ki mu jo je Scalabrino prinesel, ga je prvi mah spravila iz ravnotežja.

»Morda pa ne prihajajo sem?« je zamrmral.

Prav takrat je razločno zaslišal, kako je na vrtu zaškripal pesek pod stopinjami pridušenih korakov.

Naglo je zašepetal nekaj besed svojemu tovarišu na uho. Scalabrino je prav tako tiho odvrnil:

»Razumem...«

Nato sta se postavila obakraj vrat in tiho čakala. Scalabrino je bil pograbil težak hrastov podnožnik, ki je bil v njegovih rokah strašno orožje.

Roland je s strahotno mirnostjo izdrl bodalo.

Tisti, ki so prihajali, so bili Altieri in njegovi trije tovariši.

Ko so zapustili palačo generalnega kapitana, so sedli v čoln in se prepeljali do Olivskega otoka.

»Ohe,« je tedaj vzkliknil Castruccio, ki je imel navado odkrito povedati, kar je mislil, »če je ta peklenski Candiano res sam, se mi zdi, da bi tudi en sam od nas zadoščal.«

Altieri je nestrpno skomignil z rameni.

»Divjačina je preveč dragocena,« je dejal, »da bi smeli tvegati, da se nam izmuzne. Hiša je velika in zato štirje ne bomo preveč.«

»Da, toda vsi hiše ne poznamo.«

»Jaz jo poznam, in to zadošča. Evo vam bojnega načrta: spustimo se v vrt in se tiho priplazimo do hiše. V prtiličju sta dve veliki sobi, ena izmed njiju je služila za obednico. Iz te sobe se pride v prvo nadstropje. Zatorej moramo gledati, da se neslišno splazimo v to sobo.«

»Neslišno... to bo težko.«

»Ključ imam,« je mrzlo rekel Altieri. »Bili so časi, ko sem bil gospodar v tej hiši...«

Altieri je izgovoril te besede z neprikritim srdom.

In njegovi trije prijatelji so se tedaj spomnili, da je v tej hiši nekoč stanoval Dandolo, da je v njej prebivala Leonora, žena generalnega kapitana... in da je bila Leonora zaročenka Rolanda Candiana.

In tedaj so razumeli, da njihovo nocojsnje početje ne služi samo zaroti.

Toda kakor smo že rekli, so bili ti trije možje Altieriju slepo vdani.

Razen tega so bili vojaki: šli so za svojim voditeljem, in vse njihove misli, kakor vobče vse misli vojakov, so se zlele v besede:

»Tako mi je zapovedano, in tako moram storiti.«

Četvorica se je izkrcala. Nato so krenili mimo Matere božje Formoške in prišli do vrtnih vrat. Altieri jih je odklenil.

Nato so s pridušenimi koraki zavili proti hiši.

Vse je bilo tiho in mirno.

»Res je sam,« je premišljal Altieri, »drugače bi nas bili že opazili in napadli.«

Potem ga je pa izpreletela nenadna misel:

»Kdo ve, ali je v hiši! Kdo ve, ali se ni Gennaro zmotil!...«

Hlastno, skoraj neoprezno je odprl vrata.

»Na levo,« je tiho zašepetal.

Castruccio je šel naprej in z njim Giberto.

Oba sta imela bodalo v roki.

Za njima je stopil Romani.

Altieri je med tem zaprl vrata, sam pri sebi premišljajoč:

»Prav gotovo ga ni več tu! Preveč lahko je vse to šlo; Roland bi se bil zabarikadiral...«

Castruccio in Giberto sta po navodilu, ki ga jima je dal generalni kapitan, zavila na levo, in Castruccio se je z iztegnjeno roko zadel ob vrata, ki so držala v obednico.

Bila so pol odprta in so se brez odpora vdala pritisku roke.

Moža sta vstopila.

Castruccio je zamrmral:

»Prižgati bo treba plamenico.«

Tisti mah sta pretrgala tišino dva strašna krika:

Giberto je padel na tla kakor posekan: Scalabrino mu je bil s podnožnikom razbil glavo.

Takoj za njim se je zgrudil Castruccio: Rolandovo bodalo se mu zasadilo v prsi.

Altieri in Romani sta obstala, od presenečenja in groze kakor okamenela.

Tedaj so se vrata odprla na stežaj in Scalabrino je posvetil s slepico, da je Altierija oblila jarka luč.

Generalni kapitan je zarenčal kakor na smrt zadeta zver. Scalabrinov podnožnik se je zavihtel nad njegovo glavo...

Vse to je trajalo komaj dve sekundi.

Podnožnik je imel ravno z orjaškim zamahom prileteti Altieriju na glavo, kakor je malo prej posekal Giberto.

Toda v tem trenutku je Roland prijel orjaka za roko...

»Nazaj!« je zarenčal. »Ta človek je moj!«

In Altieri, ki ni trenil z očmi, ko se je orjaška Scalabrinova roka s podnožnikom bližala njegovi glavi, je pri teh besedah vztrepetal.

Romani je vrgel bodalo proč in zavpil:

»Vdam se!«

Roland je stopil nazaj, ne da bi bil odvrnil oči od Altierija.

»Pojdite z menoj,« je rekel s tako čudno hripavim glasom, da človek ni mogel vedeti, ali je hripav od besa ali od ihtenja.

Altieri je kakor hipnotiziran stopil za njim, krčevito stiskaje ročaj svojega bodala.

Romani je Scalabrino zaklenil v drugo sobo.

Ko je bil Altieri v sobi, je Roland zaprl vrata.

S Scalabrinovo slepico je prižgal obe plamenici.

Potem se je obrnil k svojemu tovarišu.

»Pusti naju sama...«

»Visokost...«

»Pusti naju sama, ti pravim. In karkoli bi slišal, vstopi šele tedaj, kadar te pokličem.«

Scalabrino je šel in vrata zaprl.

Altieri se je spustil v naslanjač in prekrizal roke.

Na tleh sta ležala Castruccio in Giberto, negibna, morda že mrtva.

Roland se je obrnil k Altieriju.

Njegov obraz, še malo trenutkov poprej spačen od krča, je postal strahotno miren.

Vprašal je:

»Prišli ste, da me ubijete?«

»Da,« je odkrito odgovoril Altieri.

Generalnega kapitana je odlikovala tista telesna hrabrost, ki je posledica prestanih bitk in dolgega opravka z orožjem.

Strah ga je bilo samo prvi trenutek.

Zdaj ko je bil gotov, da ga ne more nihče presenetiti, gotov, da ima opravka samo z dvema nasprotnikoma, so šle vse njegove misli samo za tem, kako bi se ubranil in se pripravil za spopad, ki se je pripravljalo.

»Dosti dolgo sva drug drugega iskala,« je dejal z obrazom, spačenim od sovraštva.

»Jaz vas nisem iskal, Altieri,« je odvrnil Roland. »Če bi vas bil iskal, bi vas bil že zdavnaj našel, kakor sem našel vašega prijatelja Bemba in orodje vaših zločinov Imperijo.«

Altieri se je stresel.

»Toda ker ste že tu,« je nadaljeval Roland, »ne bi bilo odveč, da vam povem nekatere svoje misli...«

»Dobro! Pa se pogovoriva, preden drug drugega zadaviva. Zakaj, vi umirate od želje, da me ubijete, in tudi jaz ne tajim, da bi vam brez kesanja razparal trebuh.«

»Med nama ni nikakih objasnili, Altieri. V zmoti ste. Hočem vam samo povedati, kaj mislim.«

»Naj bol Govorite...«

Ta dva moža, katerih duši sta, da rabimo Aretinov izraz, rjovelj od sovraštva, sta tako rekoč čisto mirno govorila.

Altieri je sedel v naslanjaču z bodalom v roki, prežeč zdaj na Rolanda, zdaj proti vratom, da ga ne bi Scalabrino presenetil...

Roland je stal pokoncu, brez orožja. Povzel je:

»Ali še pomnite, Altieri, večer moje zaročnice?«

Altieri je silovito odkimal in odgovoril:

»Ne, ne pomnim več.«

»Jaz pa še pomnim. Stopili ste k meni. Ponudili ste mi prijateljski roko in mi rekli: 'Bodite srečni, Roland Candiano...' To ste storili, to ste rekli. Pol ure nato ste me dali zgrabiti.«

Roland je za trenutek umolknil.

Temna rdečica mu je zalila čelo in žile na senceh so se mu napele.

»Tako, vidite,« je nadaljeval, »tako ste se odkrižali človeka, ki ste ga sovražili. Nu, Altieri, tista beseda, ki ste mi jo rekli, ko ste mi ponudili roko, tista beseda se mi je za leta zagrebla v duha. In dolgo sem iskal, kateri pasmi pripadate... Za vojščaka vas nisem mogel imeti; hoteli ste se iznebiti tekmeča, pa niste imeli poguma rabiti orožje.«

Altieri se je togotno zgenil.

»Poslušajte me hladno, ko vam hladno govorim... Vojščak torej niste bili, vzlic uniformi. Nekaj časa sem mislil, da imate morda dušo razbojnika; pa tudi to ni bilo mogoče, zakaj razbojnik bi me bil zabodel, a vi, vi se tega niste upali... Potem sem se vprašal, ali niste čisto navaden birič... toda videl sem, da ste še manj kakor birič, zakaj birič bi me bil prijel, ali me vsaj skušal prijeti, ne bi mi pa bil ponudil roke.«

»Lopov!« je zarjul Altieri. »To je bila tvoja poslednja psovka!«

Isti mah se je hotel zagnati na Candiana. Toda utegnil ni napraviti niti kretnje: hitreje kakor misel ga je Roland pograbil za obe roke in ga kakor pribil v naslanjač. Iz Altierijevega obraza je izginila kri in na usta so mu stopile pene.

Počasi je Rolandov prijem popustil.

»Rekel sem vam, da me hladno poslušajte,« je povzel. »Sicer pa mislim hitro končati... Bili niste torej ne vojščak, ne razbojnik, ne birič. In to, kar ste pravkar storili, ta napad v štirih, mi spet dokazuje, da se nisem zmotil, ko sem vas naposled uvrstil v kategorijo strahopetcev.«

Altieri, še od prej ukročen, je pod novo psovko skočil pokonci, toda novega napada ni poskusil.

Samo z glasom, ki je trepetal od togote, je zaškrtnal:

»Strahopetec ste vi, ker ste tu močnejši od mene!«

Roland je skomignil z rameni.

»V tej sobi sva sama; vi imate bodalo, jaz sem brez njega, moje je ostalo zasajeno v srcu vašega prijatelja Castruccia.«

Pri teh besedah je Roland prekrižal roke. Altieri, stoječ pokoncu, drgečoč in bled ko smrt, je dvignil roko.

Tisto sekundo je Rolandovo življenje viselo na niti.

Ni se zganil. Njegove oči so se prezirljivo upirale v Altierijeve.

Nenadoma je Altieri vrgel bodalo od sebe.

»Vedel sem, da se ne boste upali,« je rekel Roland. »Strah vas je.«

»Lažeš!« je zarenčal generalni kapitan.

»Strah vas je. Ker si pravite, da vam, če me ubijete, moj tovariš ne bo prizanesel.«

»Demon!« je zarjul Altieri.

»To je vse, kar sem vam hotel povedati, Altieri: da niste samo strahopetec, nego vtelesena strahopetnost. Zato bom ravnal z vami kakor s strahopetci, ki jih ni moči zadeti ne ubiti. V oblasti vas imam. Pojdite, Alteri, podarim vam življenje.«

»To vas bo še drago stalo,« je zajecjal Altieri.

»Ne, ker ste strahopetec; ničesar ne morete proti meni; če boste svobodni, se niti jutri, ne čez mesec dni, ne čez leto dni — nikoli se ne boste upali pomeriti se z menoj, ker ste strahopetec. Pojdite, Altieri, nič več se ne bom poslej ukvarjal z vami, kakor se nisem v prošlosti; zame ne obstojite, ker ste strahopetec... Pojdite...«

Roland je odprl vrata.

Zagledal je Scalabrino, ki je tam čakal.

»Pusti to človeško cunjo mimo; pusti ga, Scalabrino... da se mi niti ne zganeš... Pusti to cunjo mimo... Pomilostil sem ga...«

Altieri je hropel.

S čela mu je lil znoj.

Njegovi živci so se zvijali v onemogli togoti. Doživel je bil absolutno sramoto.

Opotekaje se, s krvavimi očmi se je obrnil k vratom... in z grozo obstal pred truploma Castruccia in Giberta.

»Vidiš, Scalabrino,« je dejal Roland, »ne upa se skočiti čez trupli teh dveh mož, ki sta bili sicer divji zveri, a ne strahopetca. Vidiš, tako strahopeten je, da ne prenese niti pogleda smrti... Le česa še čaka, da ne gre, ko sem ga vendar pomilostil...«

Iz Altierijevega grla se je utrgalo hripavo tuljenje.

Z brezumnim skokom se je zagnal čez mrtveca.

Trenutek nato je bil na vrtu.

Roland je šel za njim.

Spremil ga je do vrat.

In ko je bil generalni kapitan zunaj, je dejal:

»Ne zapiraj jih, Scalabrino. Pusti vsa vrata odprta. Sleherna opreznost pred strahopetcem bi bila ponižujoča... Pusti ga... pomiloščen je.«

Altieri se je spustil v tek, pijan od sramote, ves bebast od onemogle togote, in tako strt, tako trepečoč, da se je z grozo sam izpraševal:

»Oh, ali je res... ali sem res postal tak strahopetec!...«

XXVII

Dandolov beg

Od tistega dne, ko je Pietro Aretino prinesel v Altierijevo palačo sliko Rolanda Candiana, je Leonorin oče živel še žalostnejše, še bolj vase zaprto življenje kakor prej. Zavedel se je, da je sleherna vez med hčerjo in njim pretrgana, da je Leonorina ljubezen do njega umrla za zmerom.

Pa tudi njegova življenjska sila je bila strta. Strto njegovo slavohlepje.

Benetke so ga navdajale z grozo.

Mislil je samo še na to, da bi sklenil svoje življenje v katerem zapuščenem kotu, da bi tam pozabil svojo prošlost, da, celo svojo hčer in

v 24 URAH

barva, plisira in kemično čisti obleke, klobuke itd. Skrobi in svetlolika srajce, ovratnike, zapestnice i. t. d. Perc, suši, monga in lika domače perilo

tovarna JOS. REICH
L J U B L J A N A

Dandolsko ime, ki ga je s svojo nekdanjo veličino pritiskalo k tlom.

Bližajoči se dogodki, ki ga jih je bilo strah, zarota, ki se je je bil udeležil, je prehajala v revolucijo, Altieri bo čez nekaj dni dož, njegova hči gospodarica v doževski palači: ob sami misli na vse to ga je mrzlo izpreletavalo. Kaj bo z njim?

Praznosta njegovega življenja se mu je zdela kakor prepad, ki ga nobena stvar na svetu ne more premostiti.

Časih si je dejal, da bo med njegovo hčerjo in njim morda počasi vzkliklo znosnejše razmerje.

Ta misel, ki jo je sam negoval, mu je postajala edina rešilna bilka: ta misel ga je tudi najbolj vzpodbujala k begu.

Dandolo se je bil odločil, da zapusti Benetke in se nikoli več ne vrne.

Jel se je torej pripravljati na beg.

Kakor smo videli, je dal prenesti veliko vsoto v zlatu v Milan; pred Altierijevo palačo je noč in dan čakala gondola, pripravljena zanj, in v njej so bili trije zvesti mu čolnarji.

Tri dni po dogodkih, ki smo jih popisali v prejšnjem poglavju, je Dandolo stopil v sobo svoje hčere.

Zadnje čase se je le redko srečal z njo.

Preteveze, da jo mora braniti in ščititi, ni bilo več; vselej kadar se je hotel nanjo sklicevati, mu je Leonora odgovorila:

»Ne bojte se, oče, nič več nisem bolna, in zakolnem se vam, da se bom lahko sama ubranila, če bi imel generalni kapitan slabe nakane proti meni; pa jih nima... ker mi z ničimer ne more blizu.«

Vzlic temu je Leonora sprejemala svojega očeta tako, kakor bi bila pozabila vse, kar se je zgodilo. Toda Dandolo je pod to njeno krinko razločno čutil ledenost in morda celo gnus pred njim.

Ta dan je bil odločen še poslednje poskusiti, da jo pregovori za beg.

Morda ji je pa hotel še kaj drugega povedati; zakaj ko je stopal proti njeni sobi, je mrmral:

»Da, izvedeti mora to... mogoče mi jo bo to razkritje spet vrnilo!«

Leonora je sedela za kolovratom.

V tisti dobi je bilo predenje vsakdanje opravilo preprostih žen in kmetic. Patricijke so pa imele svoje prste za odličnejša opravila, na primer za izdelovanje čipk na svojih tenčicah in prepaskah.

Toda Leonora je ljubila to delo.

Enakomerno in blagodejno brnenje kolovrata jo je pomirjalo: njene misli so se med delom lahko svobodno predajale sanjam, ki so vstajale v njej, da so se iznenada spet pršile, podobno kakor pokrajine, ki vstajajo v oblakih in se prihodnji mah spet izgube.

Dandolo je sedel k hčeri.

Leonora je pokimala očetu v pozdrav; njeni prsti niso spustili vretena.

»Otrok moj,« je začel Dandolo, »ali si kaj razmišljala o predlogu, ki sem ti o njem govoril pred nekaj dnevi?«

»O katerem predlogu, oče?«

»Da bi skupaj zapustila Benetke in se umeknila v tako mesto ali vas, ki bi ti bila pogodu...«

»Saj sem vam že odgovorila, oče.«

»Da, vem; pokazala si mi svojo neusmiljeno voljo...«

»Zakaj neusmiljeno, oče?«

»Ker mi tvoja volja, da ostaneš v Benetkah, čeprav bi jaz šel, jasno dokazuje, da nimam več hčere...«

Leonora ni odgovorila.

Dandolo je povzel z ganotjem v glasu, ki si ga je zaman prizadeval skriti:

»In vendar sem bil, hči moja, mogoče manj kriv, kakor se ti zdim... Moj greh... Ah, daj, da se ti izpovem, Leonora, potrebno je... storil sem ga samo iz ljubezni do tebe.«

»Vem, oče,« je velikodušno pritrdila Leonora, »vem: vaš greh je bila zmeta vaše očetovske ljubezni; vem, zakaj drugače ne bi bila več pri vas...«

»To ni vse, kar sem ti hotel povedati, Leonora.«

Dvignila je k očetu svoje velike otožne oči. Tega pogleda Dandolo ni mogel prenesti; pobesil je oči.

»Poslušaj,« je povzel, »hočem, da izveš neki dogodek; treba je to. Dokazal ti bo vsaj... če bi bilo Rolanda takrat moči rešiti, da bi ga bil mogel jaz... Potrebno je zato, otrok moj, da se v duhu vrneš v tisto strašno noč...«

»Oče,« je vzkliknila Leonora in vstala, obraz ji je pa pokrila smrtna bledost, »katero ime ste izgovorili! Kakšne spomine si drznete obujati v meni!«

»Ime, ki ga tvoje sree izgovarja sleherni trenutek tvojega življenja!« je kriknil Dandolo. »Spomine, ki mene še mnogo bolj teže kakor navdajajo tebe z obupom... In vendar je potrebno, da me poslušáš... ker nočem, kadar zapustim ta svet, odnesti s seboj zavest, da me moja hči preklinja...«

»Ne preklinjam vas, oče,« je mehko odvrnila Leonora in se obrnila proč.

»Prav. Odpustila si mi. Toda prepričana si, da sem bil v tej tragediji od začetka do konca izdajalec svojih dolžnosti. Toda v tem se motiš, in naj ti bo še tako hudo, ti moram izdati vso resnico. Potrebno je to mojemu pokoju... danes bolj kakor kdajkoli prej.«

Leonora je zbrala ves svoj pogum.

Sedla je nazaj za kolovrat in ga mehanično pognala. Pobesila je glavo in dejala:

»Če je to potrebno vašemu pokoju, oče, potem govorite...«

»Vedi najprej, preden preidem h glavni stvari: če Rolanda Candiana niso že najmanj desetkrat zgrabili, odkar je ušel iz ječe, gre za to zasluga beneškemu velikemu inkvizitorju, ki ni hotel, da bi ga prijeli... Ali si to vedela?«

»Ne, oče,« je odgovorila Leonora s pridušnim glasom.

»Vedi še tole... Nekaj dni po njegovem begu iz beneških temnic mi je prišel neki birič povedati, da ve, kje se skriva Candiano. Ta človek je resnico govoril... Vzel sem ga s seboj na sredo Lida, in ko sva bila sama in ni bilo daleč naokoli nobene priče, sem ga prosil, naj pozabi to in naj begunca ne naznani... Birič ni hotel obljubiti... In veš, kaj sem storil?... Zabol sem ga in vrgel njegovo truplo v morje: tako je bil Roland Candiano rešen.«

Leonora se je stresla. Toda ostala je sklonjena nad kolovratom.

»Razumem,« je grenko nadaljeval Dandolo, »vse to je bilo prepozno... Toda poslušaj dalje... To kar ti imam zdaj povedati, sega še bolj nazaj... v tisti večer pred ono strašno nočjo... Poslušaj...«

Leonora je drgetala. Sklonila je bila glavo, da skrije svoje neizmerno trpljenje: to strašno obujanje spominov jo je navdajalo z vrtoglavo omotico in zagrinjalo njene misli v meglo.

Toda njen oče je bil dejal:

»Potrebno je mojemu pokoju, da govorim.«

In hči je, velikodušna do konca, pristala na to poslednjo žrtev.

Dandolo se je zbiral.

Jel je hoditi po sobi s počasnimi koraki, in v grobni tišini se ni čulo drugo kakor tiho brnenje vretena.

Zdajci so pa Dandolo oči obvisle na Rolandovi podobi v ozadju sobe.

Leonora jo je dala tja obesiti.

Sicer jo je le redkokdaj gledala. Bala se je je; toda hkratu se ji je zdelo, da je s to podobo tudi kos Rolanda v njeni bližini, ki daje uteho njeni razboleli duši.

»Ali veš,« je vprašal Dandolo, »kje je bila poprej ta slika?«

»Vem, oče,« je odgovorila Leonora, »v palači kurtizane Imperije.«

Navidezni mir njegove hčere je Dandola navdajal z grozo.

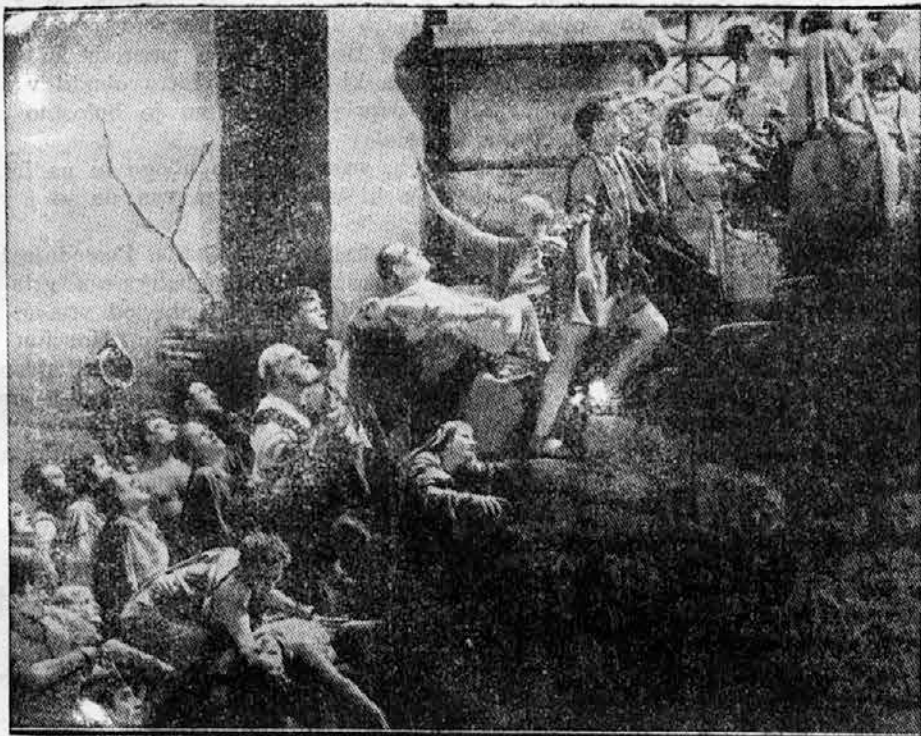
Circus Maximus

Zabavišče rimskega naroda

Najbolj razburljivi so veličastni prizori iz Circa Maxima, ki jih bomo videli v filmu »V znamenju križa«. Vse divje dirke, vsi boji gladiatorjev, daritve ujetnikov, ki nam jih pred očuje film, niso plod prenapete domišljije, temveč so bile te strahote v resnici vse hujske.

Circus Maximus, ki je v filmu baje točen posnetek pravega, je bil najznamenitejša zgradba takratnega Ri-

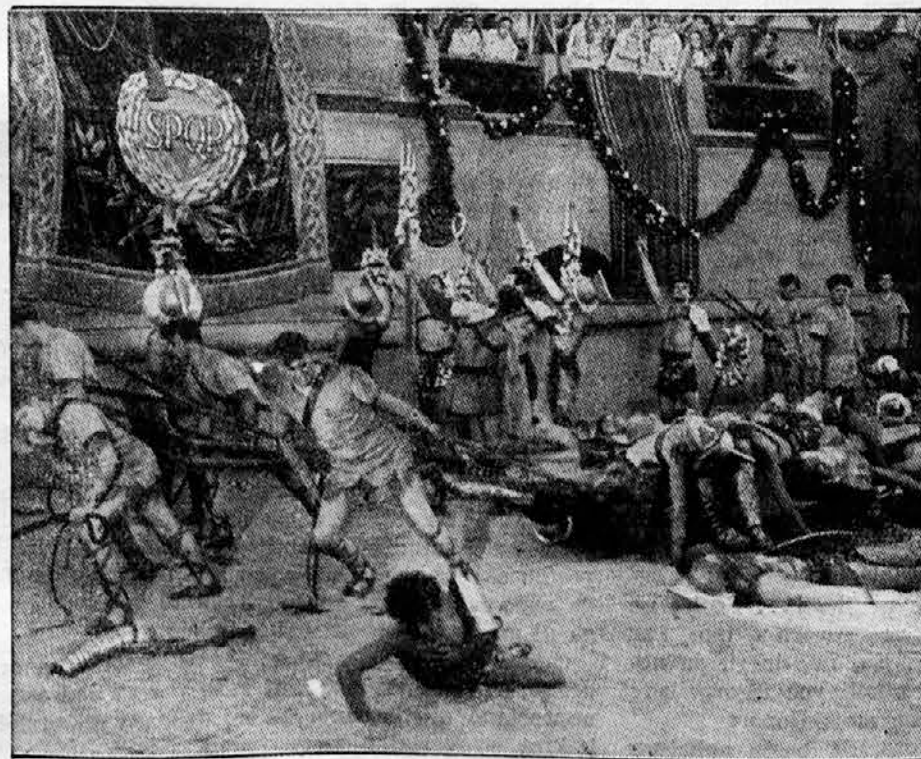
meške besede »gladius« kar pomeni meč — so bili po večini vojni ujetniki, razbojniki in sužnji. Poučevali so jih v teh umetnostih v posebnih šolah. Če so se odlikovali v več zaporednih bojih, so smeli to nevarno službo pustiti. Bogati Rimljani in špekulanti so imeli časih cele trope gladiatorjev, ki so jih prirediteljem javnih iger izposojevali ali prodajali. Gladiatorjev je bilo več vrst, najbolj

Iz filma »V znamenju križa«: Sužnje peljejo iz ječe v areno.

ma. Za časa Julija Cezarja je bilo v njem za 150.000 gledalcev prostora. Sprva je bil ta cirkus namenjen zgolj velikim igram za stavo, zlasti vozaškimi dirkam. Take dirke so trajale ves dan. Zmagovalec ni dobil samo častnih daril v obliki palm in ven-

znani so pa secutorji in retiari. Secutor (preganjalec), ki je bil zavarovan s čelado, železnimi luskastimi rokavci, kovinastimi ščiti na stegnih in usnjatimi čevlji na nogah, se je boril z nezavarovanim retiarijem (bojovnik z mrežo), ki se je moral

Iz filma »V znamenju križa«: Ranjene in mrtve gladijatorje vlečejo iz arene.

cev, temveč tudi bajne denarne nagrade. Tudi konjske dirke so časih vprizarjali; šele kasneje so se udomačile borbe gladiatorjev in boji z zvermi, ki so jih spočetka prirejali edinole v amfiteatrih.

Gladiatorji — ime izvira iz latin-

z mrežo in trizobom ubraniti napadalca. Predstava se je pričela s paradnim nastopom gladiatorjev v areni. Cezarja so pozdravili z vzklikom »Ave Caesar, morituri te salutant!« (Zdravo Cezar, mi ki smo zapisani smrti, te pozdravljamo!) Sprva so

pričeli z navideznimi boji, ki so se pa brž izpremenili v resno borjenje na življenje in smrt.

Že v rimskem cirkusu je spremljala godba predstavo, prav kakor danes. Vsakdo, kdor je postal nezmožen za boj, je pobesil orožje in dvignil prst v znak, da prosi milosti. Če so premaganca pozdravljali z robcji, je to pomenilo, da mu je življenje darovano; če so hoteli da ga zmagovalec do smrti zabode, so pa stisnili pesti in s palcem so pokazali navzdol.

Kako velikanski so bili ti boji, vidimo iz zgodovinskih poročil. Cezar je vprizoril nekoč bojno igro s 320 pari gladiatorjev. Cezar Avgust, ki je narodu privoščil 8 predstav, je postavil na bojišče skupno 10.000 gladiatorjev. Še celo cesar Trajan, ki je znan kot najmodrejši vladar rimskega imperija, se je hotel prikupiti narodu s tem, da je priredil 123 krat zapored javne igre, kjer je tudi nastopilo 10.000 gladiatorjev in so ubili 11.000 zveri.

Pri sleherni predstavi so medsebojno naščuvali tudi zveri. Cezar Tit je vprizoril nekega dne boj 500 zveri, in celo Neron, ki se je bahal s svojim umetniškem duhom, se ni pomišljal poiskati novih grozot, samo da je dvignil sijaj predstave. Prav on se je ovenčal z žalostno slavo, da je prvi napodil v »Circus maximus« divje zveri na neoborožene pristaše nove krščanske vere.

Film »V znamenju križa« je slika Neronovega vladanja in preganjanja kristjanov in nam kaže vso posirove-

Vaši lasje

bodo zaščiteni le s pravilno nego. Nobeno čudodelno sredstvo jih ne bo obvarovalo izpadanja, odstranilo prhljaj, preprečilo njih sivenje in okreplilo njih rast, kakor to dosežete z esenco iz kopriv.

Ze po prvi uporabi se pokažejo rezultati, ki so najboljše priporočilo za to naravno in preizkušeno sredstvo.

Cena 1 steklenici Din 30.—. Dobi se ali pa pošlje po pošti

NOBILIOR PARFUMERIJA

Zagreb

Hlica 34 — Jelačićev trg 15

lost smrti zapisanega naroda, ki ni mogel in ni hotel razumeti novih visokih duhovnih in duševnih vrednot novega Kristovega nauka, temveč se je naslajal v cirkusu nad trpljenjem in smrtjo pripadnikov nove vere, ki je strla rimsko gospodstvo in sama zavladala njegovemu narodu.

HUMOR

Dokaz

»Vidite, gospodje,« pripoveduje govornik na shodu Svete vojske, »za dokaz pranaturnih instinktov proti alkoholu vam bom povedal primer iz narave. Če boste peljali osla h koritu, polnemu vode, in h koritu s pivom: kaj mislite, za kaj se bo osel odločil?«

»Za vodo!«

»Odlično! In zakaj neki, mislite?«

»Ker je osel!«

Sodobno

»Ali vidiš onile parček? Gotovo sta poročena.«

»Sta — samo ne drug z drugim.«

Ni se marala prepirati

»Mož: »Pri poroki si obljubila, da mi boš pokorna!«

Žena: »Takrat se nisem marala prepirati!«

Narkoza

»Najbolj bo, če vas omotim s smehovnim plinom,« pravi zobni zdravnik.

»Na žalost to ne bo mogoče, ker žalujem.«

Lepa izbora!

»Mama, kadar odrastem, dobim moža, kakršen je papa, kaj ne?«

»Seveda, srček!«

»In če se ne poročim, bom taka stara devica kakor teta Zofija?«

»Da, srček!«

»Lepa izbora!« vzdihne otrok po kratkem premisleku.

Ubogi Keluing

Nadaljevanje s 3. strani

kuril, mi moraš takoj javiti. Plačal ti bom na mesec en angleški funt in za vsako koristno opozorilo še po en funt.«

»Mastl, daj mi takoj na roko majhen predjem. Služil ti bom vdano in zvesto. Ne smeš pa živi duši povedati, da sem tvoj ogleduh, še manj pa da sem ti zaupal o svojem trpljenju. Sicer ne bom več varen življenja.«

»Zanesi se, Keluing, od mene ne zve nikdo besede.«

Štirinajst dni je minulo. Cel funt sem mu dal že predjema. — Nikoli več ga ni bilo na izpregled. Nikjer nisem mogel ničesar zvedeti o njem; trgovci, ki sem jih po njem povpraševal, so rekli, da ga niso nikoli poznali.

Ubogi Keluing!

Dlačice na bradi

itd. Vas ženirajo, cenj. dame, kvarijo Vam Vašo lepoto, eleganco in sramežljivost. »VENERA«-eliksir Vas reši v par sekundah vseh nepotrebnih dlak. Naročite še danes lepo dišeči »VENERA«-eliksir. Ne bo Vam žal. Bočica 10 Din (predplačilo), povzetje 18 Din, dve 28 Din, tri 38 Din, razpošilja:

R. COTIČ, Ljubliana VII Kamniška ulica 10a

Kalvarija ljubezni

Roman iz naših dni. — Napisal P. R.

19. nadaljevanje

Svoje obveze se je nameravala tudi držati. Njena čustva niso poznala mej: ne v sovraštvu ne v ljubezni: bila je zmožna najhujše krutosti, pa tudi največje žrtve. Tako se v brezumju prvega besa, ko ji je Ciril priznal izdajstvo, ni pomišljala napraviti zavrženo in človeka nevredno dejanje, ki je z njim hotela do smrti zadeti svojo tekmičico, njo ki ji je ugrabila Cirilovo ljubezen.

Toda že v naturi teh njenih neukrotljivih čustev je bilo, da so se naglo poglela. Drugi dan je bila vsa strta in nesrečna zaradi dejanja, ki ga je storila. In tako je v navalu plemenitosti in usmiljenja, ko jo je srd minil, sklenila žrtvovati samo sebe in izpolniti besedo tistemu, o katerem je menila, da je tako dolgo trpel zaradi nesrečne ljubezni do nje.

Da, odločila se je, da postane žena dr. Emeriku Horvinu, čeprav ga ni ljubila, čeprav je vedela, da ga nikoli ne bo ljubila. In prizadevala si je celo, da prepodi iz misli in iz spomina podobo tistega, da ga mora pozabiti... tistega, ki pripada drugi.

Horvin ga je iztrgal smrti... čeprav je vedel, da ga ona ljubi. Rešil ga je, in v njenih očeh je bilo to junaštvo in vzvišena žrtev.

In ko bo Ciril popolnoma ozdravel, si je dejala, mu ne bo težko — če pride tisti usodni listič njegovi ženi v roke — dokazati svojo nedolžnost. Tako bo ta njena podla ovadba ostala brez zlih posledic.

Naj je bila Ilona v svoji jezi še tako nepremišljena, še tako okrutna, zdaj, ko jo je jeza minila, je postala spet dobra...

»Če je vaša sreča samo od mene odvisna, boste srečni...«

Dr. Horvin se je takrat zmagoslavno nasmehnil. Dobro je vedel, da bo deklica svojo besedo držala. Ilona je položila svoje male trepečooče roke v njegove in nadaljevala:

»Vse tisto, Emerik, kar sem vam snoči rekla, velja še danes. Dejala sem vam: Ker ne smem več ljubiti tega človeka... ker ne smem več nanj misliti, hočem da ostane pri življenju. In vi ste zatrli misel na osvečo... premagali ste v sebi sleherno zlo čustvo in ga rešili... Tega vam ne morem pozabiti, zato bom držala besedo...«

Prosila sem vas, Emerik, za nekaj dni premisleka... preden odgovorim na vprašanje, ki naj odloči vašo srečo. Ta odlog je zdaj odveč. Pripravljena sem stopiti z vami pred oltar...«

Kirurg je prebledel in potem mu je kri zalila lica. Stisnil je drobne ročice, ki so ležale v njegovih rokah, in vzkliznil:

»Ilona! To je najprej trenutek v mojem življenju. Manjka mi besed, da bi vam povedal, kaj čutim. Z eno samo besedo ste spet obudili v življenje moje najbrezumnije nade. In zdaj, ko naju čaka tako lepa bodočnost, hočeva pozabiti, kaj je bilo včeraj... poslej bova živela samo za srečno prihodnost... In ker mi vi obljublimate srečo, se vam zakolnem, da bo moja najsvetejša želja, da tudi jaz vas osrečim.«

Sklonil je glavo k njenim rokam in skril nad poljubom svoj obraz. Delal se je, kakor bi se mu glas tresel od ganotja. Celu dozdevno solzo si je otrl. Madžarka mu je verjela. Saj ni niti slutila prave resnice! Zdrknil je pred njo na kolena, toda ona ga je vzdignila na noge.

»Že takoj jutri, ljubljena Ilona, poskrbim vse potrebno za najino poroko... In najpozneje čez mesec dni bova združena za zmerom... To bo izpolnitev mojih najdrznejših sanj... veselje po tolikih solzah... prelestna pomlad po tolikih žalostnih dneh!«

Iloni so gorele oči od vročice, njene ustnice so bile blede in suhe in so trepetale v krčevitih drgetih. Toda vzlic temu je s trdnim glasom ponovila za njim:

»Da, dragi, že jutri poskrbite vse potrebno...«

In Horvin je šel, z obrazom žarečim od veselja in upov, mrmraje sam pri sebi:

»To pot mi je bogastvo zagotovljeno.«

Prišla sta na oklice... Ves ta čas ni Ilona niti enkrat izrazila želje, da bi šla pogledat v hišo tistega, ki je postal zdaj njen zaročenec. Zakaj vedela je, da je Ciril še zmerom tam.

Horvin ji je moral del resnice priznati... povedati ji je moral, da ozdravljenje dr. Milavca ni tako popolno, kakor bi želel. Motnje v možganih še niso izginile in bodo brez dvoma še nekaj časa ostale... Toda prav tako kakor Ljudmila tudi Ilona ni ničesar slutila... ni sumila, kakšno vlogo je utegnil igrati kirurg pri tej operaciji in njenih posledicah.

Kadar je pogovor nanesel na te stvari — dostikrat se tako ni zgodilo — je Ilona še zmerom proti svoji volji prebledela in tako izdala svoj nemir. In potem, ko se je kirurg poslovil od nje, se je za dolge ure zamislila, podpiraje si glavo z rokami in venomer govoreč pred se:

»Ne, nočem... ne smem ga več ljubiti.«

Ravno to je bilo dokaz, da ljubezen, ki jo je odganjala od sebe, še zmerom ni umrla v njej.

In vselej ji je pri tem razmišljanju prišla misel:

»O, prav gotovo je zdaj ona pri njem.«

In čeprav se ji je pri taki misli srce še zmerom bolešno skrčilo, čeprav ji je ostal občutek mržnje do te ženske, ni več čutila tistega sovraštva do nje kakor prej... kakor tedaj, ko ji je Ciril na oni tragični vožnji priznal, da je poročen.

Pogosto se je sama pri sebi vprašala:

»Ali bo kdaj odkrila moj listič?«

In vztrepetala je, ko je pomislila:

»Če ga najde in mu to pove... O, gotovo se bo znal izgovoriti. Toda kako me bo potem zaničeval!... Kako me bo potem mrzil, da sem se na tako strahopeten način maščevala nad njim!«

Nekega dne se ni mogla več premagati in je vprašala Horvina, kako je z Milavčevo ženo... vprašala ga je, ali kaj obiskuje svojega moža. Kirurg je tisti mah razumel, kaj se dogaja v Madžarkinem srcu... slutil je boj, ki divja v njej.

In z resnim in bolešnim glasom, delaje se iskrenega, je odgovoril:

»O, vsak dan prebije več ur pri njem... Ranjenec je že začel spoznavati... Kadar jo zagleda, ga prešine veselje... Njena navzočnost mu bo bolj pripomogla k ozdravljenju kakor more storiti vsa zdravniška znanost.«

Ilona je sklonila glavo in zamišljeno umolknila...

Nekega dne je Horvin sporočil Iloni, da je Ciril zapustil njegov sanatorij. Prejšnji večer je v spremstvu svoje žene odšel iz bolnice, kjer je prebil tri tedne. Telesno je bil zdrav... in pričakovati je bilo, da mu bo čas polagoma tudi duha ozdravil. Zakaj ko je odhajal z roko v roki s svojo ženo, mu je obraz sijal od sreče...

Ilona se je bala, da se ne bi onesvestila... Toda imela je še toliko moči, da je hlinila mirnost in ravnodušnost, da je ukrotila strašno bol, ki se ji je zarezala v dušo. Pogledala mu je v obraz in z malone trdnim glasom dejala:

»Emerik, zdaj je konec prošlosti... Poslej ne sme biti med nama nikoli več govora o tem, kar je bilo zame strašen sen... Kaj ne, dragi, da neterih imen ne bova poslej nikoli več izgovorila?«

»Obljubim vam, ljubljena moja Ilona.«

»In tudi to mi obljubite, da boste nekatere spomine pregnali iz svojega duha...«

In z vzvišenim premagovanjem, z nasmehom na ustnih, je nadaljevala:

»Razkrila sem vam svoje srce... Ves moj greh poznate... In v vašem odpuščanju ne sme biti skrite misli... Potrebno je, da bo za vas in zame prošlost popolnoma mrtva.«

»Ali ne zaupate moji besedi?« je žalostno odgovoril, »moji besedi in moji ljubezni?«

Prikimala je in se nasmehnila. Toda v tem nasmehu je bilo več žalosti kakor vzpodbuje.

Dogovorila sta se, da se bo poroka vršila tiho in brez svečanosti. Ilona je za to imela razlog in pretvezo: zakaj, doba žalovanja za njenim očetom še ni bila minila.

Toda ko je Ilona tisto usodno jutro oblekla belo nevestno obleko, se ji je zdajci zmehtilo pred očmi in se je zgrudila v roke sobarice, ki jo je oblačila. Morala jo je položiti na zofo.

Ko je prišel Horvin, je še zmerom ležala v omedlevici. Toda kirurg jo je hitro obudil v življenje. Ko je odprla oči, se mu je bolešno nasmehnila in dejala:

»O, prijatelj, vaša žena bo ubogo in nadložno bitje... Mogoče bi bilo bolje za vas, da se ji odrečete, zdaj ko je še čas...«

Delala se je, kakor bi se šalila. Poslednje besede so ji z muko prišle iz stisnjene grla... Njene ustnice so bile bele in suhe od vročice... oči razširjene od neznanega strahu. Horvinu ta zmedenost ni mogla uiti, in jasno je slutil dramo, ki se odigrava v njenem srcu... poslednji upor trpinčenega mesa.

Da je sprejel žrtev te nesrečnice, je bilo malone nov zločin. Še je bilo čas, sama je rekla, še je lahko preklical svojo besedo, še je bilo čas za usmiljenje...

Toda ta mož ni poznal usmiljenja. Tudi on se je nasmehnil in z lažno nežnostjo v glasu zašepetal:

»Molčite!... Ljubim vas!...«

Nekaj ur nato se je Ilona Matoševa imenovala gospa Horvinova.

IX.

Babica

Očetova vrnitev... ta toli težko pričakovana vrnitev ni vrnila veselja v hiši na Cvetlični cesti. Na Ljudmilinih ustnicah ni bilo več nasmeha, v njenih od vročice razširjenih očeh nič več sreče ne ljubezni.

Kriki veselja, ki sta z njimi Boža in Marko sprejela očka in mamico na pragu predsobja... ti kriki so ostali brez odgovora. In nastala je čudno bolešna tišina.

Mlada žena je prepustila Cirilu sobo, kjer sta prej skupaj prebivala. Zase si je dala postaviti posteljo v otroški sobi. Ciril se je otrok že nekoliko navadil. Kdaj pa kdaj ju je vzel k sebi na kolena. S svojimi dolgimi shujšanimi prsti ju je zamišljeno gladil po kodrih in ponavljal za njima besede, ki sta ju izgovarjala:

»Očka... saj te imamo radi... očka... vsi prosimo Boga, da bi ozdravel...«

In kadar sta drug drugega klicala pri igri, je srepo ponavljal imeni, ki sta ju otroka izgovarjala:

»Boža... Marko...«

Časih je zmajal z glavo... in zdelo se je, kakor bi se bil globoko zamislil.

O, kolikokrat sta nedolžna otroka s svojimi nezavednimi besedami, s svojimi vzkliki prikradla solze na Ljudmiline oči! Nesrečna mlada žena je vestno skrbela za svojega moža, stregla mu je. Toda vzlic svoji veliki dobrotljivosti in velikodušnosti ga ni mogla več ljubiti kakor nekoč.

Med njim in njo je zdaj stal spomin na ono drugo, na tisto neznancko, ki je še v svoji podzavesti neprestano mislil nanjo... saj drugače ne bi tolikokrat izgovarjal njenega imena...

In vselej, kadar je to ime... Adelina... prišlo z njegovih ustnic, je bilo Ljudmili, kakor da bi jo zadel z nožem v srce. In v njene velike ametistne oči, ki jih je zdaj zastirala žalost, je šinil plamen ljubosumja...

Časih je Boža, ko jo je videla tako nepremično zraven Cirila, plaho vprašala:

»Mamica, zakaj nič več ne poljubiš očka, kakor si ga poprej?«

In Ciril je podzavestno ponovil:

»Zakaj nič več kakor poprej?«

Kako je s skrivnostmi zakoncev

Že star pregovor pravi, da je govorenje srebro, molčanje pa zlato. Na vseh starih pregovorih je nekaj resnice, ker je menda zmerom boljše molčati, kakor po nepotrebnem govoriti. Zategadelj se ne smemo čuditi, da se ravna po pravilu molčanja nekateri ljudje tudi v zakonu. Ne vidi se jim potrebno, da bi svojemu zakonskemu drugu ali družici vse povedali, kar dožive, zvedo in delajo. Prepričani so, da je vsak človek, čeprav je poročen, samostojna osebnost zase. Torej z lastno voljo, lastnim mnenjem in s čisto svojimi skrivnostmi. Prav ti zakonec trdijo, da so zakoni, kjer si mož in žena ne pripovedujeta sleherne malenkosti, mnogo prijetnejši.

Morda je res tako, morda pa prav tako napak. Res je ponavadi v zakonu, kjer med zakoncema ni pretesnih zvez, manj sporov. Napak pri tem je pa to, da se ne upošteva naravna potreba vsakega ljubečega človeka, da hoče vse svoje skrivnosti razodeti onemu, ki ga ljubi. V srečnih zakonih bo torej potreba po medsebojnem razodevanju zmerom precejšnja.

Kljub temu se pa ne da kar na slepo trditi, da je le to prav, če si zakonca vse zaupata. Narobe! V mnogih primerih je nespametno, celo

brezobzirno, če drug drugemu zaupata tajnost, namesto da bi molčala. Opravičljiv je ta primer, če mož svoji skrajno občutljivi, bolni ali potrti ženi ne pove kar v obraz, da pričakuje v svojem podjetju stečaj. Neodpušljivo bi bilo, če bi žena možu, ki ima že tako vse polno skrbi, priznala, da v sosesčini šušljajo o njegovem skorajšnjem konkurzu.

Popolnoma v redu je, če zamolči žena vse gobeždanje znancev, pretepe otrok ali prepire s služkinjo. Ravno tako ni prav, če mož ženi pripoveduje vse poslovne tajnosti, težave in skrbi. Tudi zamolčanje ima svoje meje. Če gre za važne in skupne zadeve, ali pa bi bil zakonski drug zaradi skrivnosti kakorkoli posredno prizadet, je treba brezpogojnega zaupanja in odkritosrčnosti. Saj sta končno oba vprežena v isti jarem in morata, kakor je to v vsaki praktični in gospodarski skupnosti pogoj, biti medsebojno o vsem poučena.

Samo v enem edinem primeru je sporno, ali je dolžnost zakonskega druga, da se izpove. Vzemimo, da je tajnost zaupana možu po neki tretji osebi, ki brezpogojno zahteva molčečnost. Takrat ima zakonec pravico uveljaviti svojo lastno osebnost. Dve možnosti sta: ali poprosiš onega tretjega, ki ti je tajnost zaupal, da

ti jo dovoli razkriti svojemu zakonskemu drugu, ker ne želiš nobenih osebnih skrivnosti, ali pa o tajnosti sami molčiš, zakonskemu drugu pa poveš, da ti je zaupana skrivnost, ki je ne smeš izdati. Vsak pameten človek bo tako obvezo priznal in spoštoval. Še ljubo mu bo, ker si je v svesti, da mu sicer zakonski drug nikoli ne bo zamolčal tajnosti, ki se tičejo njega samega ali pa zakona.

Vse je pač stvar zaupanja, ker je prav zaupanje osnovni stebler vsakega pametnega zakona.

Otrokovo spanje

Dolgo spanje ni zdravo! Tako vzklikajo matere, zlasti ob nedeljah, ko deca noče in noče iz pernic in se brani z vsemi štirimi, če jo še tako krepko stresaš za kuštre. Matere nočejo uvideti, da jim je spanje potrebno.

Mnenja, kako dolgo naj bo spanje, so različna. V nekem švedskem zdravstvenem zavodu so skušali rešiti to uganko pri šolski deci. Izid se nam vidi pravilen. Dognali so, da potrebuje šolska deca mnogo spanja, kajti vsi oni otroci, ki spe premalo, so za približno štiri odstotke več bolni kakor drugi, ki dovolj spe. Zdravniki, ki so nadzirali švedsko

deco, pravijo, da mora deca do štirih let spati povprečno 12 ur, sedemletni otroci 11 ur, devetletni pa 10 ur. Otrokom od devetega do štirinajstega leta bo dovolj 9 do 10 ur spanja. Med štirinajstim in enaindvajsetim letom potrebuje telo za počitek najmanj osem do devet ur. Slabokrvni in šibki deci je treba še več spanja, ker je pogosto prav pomanjkanje spanja vzrok njihove šibkosti.

Nega nog

Prav malo ljudi ve, da je trdno zdravje odvisno povečini od zdravih nog. Že lahke bolečine v nogah utegnejo imeti zle posledice. Dobri čas svojega življenja smo na nogah in ker nosijo težo vsega našega telesa, jih moramo skrbneje negovati kakor roke. Redkokdaj oblečemo pretesne rokavice, če pa nosimo tesne nogavice, nam tega niti ni mar. S tem pa utesnimo vso nogo in prste nenaravno ukrčimo. Še hujše je, če stisnemo nogo v preozkih čevljih, ker s tem oviramo krvni obtok. Razna obolenja nog, kurja očesa, zarasli nohti, obtiščanci in druge neprijetnosti so posledice tega.

Noga, ki naj ostane zdrava, mora imeti v čevlju in nogavici dovolj prostora za svobodno gibanje. Koničastih čevljev bi ne smeli nikdar nositi; vsi tisti, ki jih nosijo samo modri na ljubo, se bodo prej ali slej kesali. Samo čevlji z nizko peto in široki v prstih so pravilno obvalovani. Kdor se ravna strogo po modri, nima po navadi zdravih nog. Zelo priporočljivo je umivati noge sleherni dan. Za kurja očesa in trdo kožo je rabiti posebno pilo, ne pa noža ali britve. Po kopeli je treba noge do subega otreti, zlasti med prsti. Če upoštevate ta kratka navodila, si boste prihranili marsikatero bolečino in nadlogo.

IZPOSODJAMO

plošče, gramofone,
radio-aparate

„SLAGER“

Aleksandrova cesta 4. (prehod palače
„Viktoria“)

Zlati Brahma

Nadaljevanje s 4. strani

Mesec je vstajal nad parkom in ga oblival z blede svetlobo. Lord Sheffield je sedel pri oknu in napeto gledal v svetlo noč. Ko so malo po polnoči — v gradu se je zdelo, da že vse globoko spi — rahlo zaškripala neka vrata, je Sheffield prisluhnil in nato prikimal, ko je zaslišal plahе korake, ki so šli po škripajočih stopnicah. Malo nato sta švignili dve postavi čez razsvetljeni travnik, ki je držal k grobnici.

Sheffield je naglo odšel iz knjižnice in se tiho vrnil v svojo spalnico. Tam je odprl predal nizke stare pisalne mize. Njegov pogled je obstal na zarjavelem ključu, in tedaj mu je rahel usmev preletel obraz. Bil je to ključ od grobnice.

Drugi dan so se gostje že zgodaj zbrali v veliki dvorani. Raoul in Yvonne sta kazala čudno hlastnost, kakor da bi se jima silno mudilo.

»Kaj pa iščete?« je vprašal lord Sheffield starega Jeana, ko ga je sre-

Pomladno cvetje

Preproste in praktične so otroške oblečke za letošnjo pomlad. Oblečke so izredno hvaležnega kroja in iz trpežnih tkanin, okrašene so pa zlasti z gumbi in nabori v najrazličnejših barvah. Po večini vzamemo katun, piké ali pa platno. Zdaj imamo — čeprav se groteskno sliši — volneno platno in volneni piké, ki sta zelo trpežno tkana.

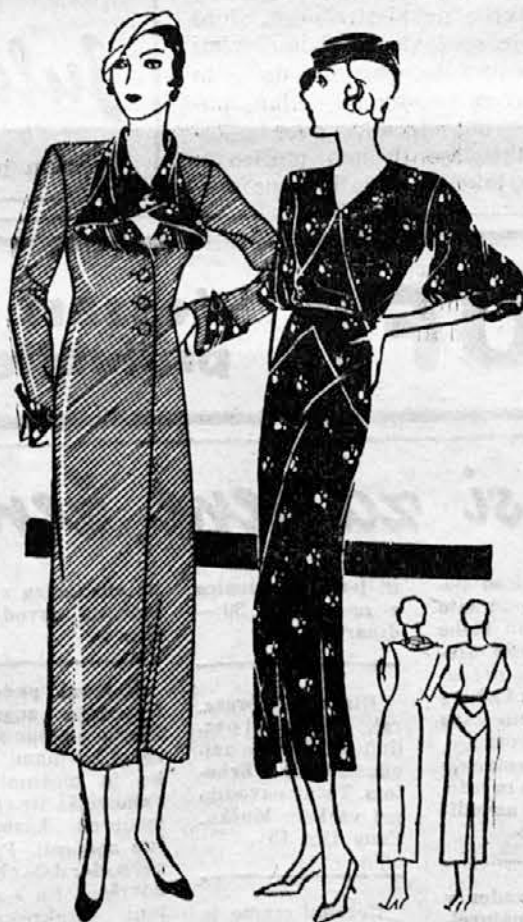
Leva oblečka je iz modrega volnena platna, katunasta bluzica je pa belo in plavo kockasta. Gumbi so prevlečeni z istim katunom. Desna oblečka, nad vse prikladno šolsko oblačilo, je iz biserno sivoga platna, ki ga prijetno poživijo živordeča kra-

vata in enaki gumbi. Za štiriletno sestrico v sredi smo izbrali rožasto ali svetlo modro platno, ki smo ga okrasili z ovratnikom in rokavnimi naborki iz pikeja. Gumbi so iz pisane galalita. Zelo elegantna je taka otroška oblečka iz barvastega šantunga.

Rožasti komplet za tople pomladanske dni je nad vse aparten. Oblečka je iz črnega svilnatoga krep ali marokena, ki je posejan z rdečimi ali bjež-barvnimi rožami. Blago je samo na sebi dovolj dekorativno, da ne zahteva drugih okraskov. Od pasu proti izrezu je koničast prešiv ali vstavek, ki se ponavlja na krilu. Zelo

ozek rdeč baršunast trak označuje pas. Ozko urezan plašč je iz diagonalno črtaste bjež-tkanine in je v životu izrazito prikrojen. Zelo čeden je obklad pri vratu, ki je iz istega blaga kakor obleka. Ta obklad mora biti mehek, da se voljno prilaga. Na rokavih so nabori iz istega blaga.

Prednost letošnje mode je ta, da ne zahteva skladnosti v barvi. Plašč se poda k več oblekam, če ga ne okrasimo z barvastim obkladom, ali pa če napravimo ta obklad na gube. Vsekako je treba imeti okus za barve. Mnogokrat je v velikem kontrastu velika privlačnost.

žal na hodniku, kjer je napeto upiral oči v tla.

»Ključ od grobnice,« je odgovoril sluga. »Gospod grof je hotel iti tja pogledat, pa ni našel ključa.«

Tudi ostalih gostov se je polastil nemir gostiteljev.

Lord Sheffield se je držal bolj ob strani. Od časa do časa si je obtipal telovnikov žep.

Ob štirih popoldne sta Raoul in Yvonne sprejela na stopnicah policijskega prefekta. Sluga Jean se je zelo začudil, ko je videl, da prefekt lorda Sheffielda skoraj ne pogleda, čeprav ju je pred nekaj dnevi videl v prijateljskem razgovoru.

Kmalu nato se je pripeljala tudi Claire de Ravallac. Jean jo je sprejel v veži in jo prijavil.

Svidenje je bilo hladno a vljudno. Graščaka in gostje so ravno sedeli pri čaju. Molčeča navzočnost Claire de Ravallac je hromila veselo razpoloženje gostov.

Zdajci se je pa lord Sheffield sklonil in pobral zraven svojega stola star, zarjavel ključ.

»Jean,« je tiho poklical, vendar tako, da so ga vsi lahko slišali. »Ali je nemara to tisti ključ?«

Yvonne je vprašala čez mizo: »Kje je pa bil?«

Lord Sheffield se je nedolžno nasmehnil: »Pod mojim stolom je ležal. Meni se časih čudne reči dogode.«

S stisnjenim glasom je dejal graščak: »Dajte no, povejte kaj, gospod lord.«

»Ce želite...« Njegove oči so zamisljeno zletele po gostih. Potem je pa začel:

»Bil je tudi takle grad kakor tale, samo v Bretagni. Mladi graščak, ime mu je bilo Jacques, je bil zaročen in bi se imel v kratkem poročiti. Tedaj so pa prišli k njemu neki daljni sorodniki, ki so živeli v precejšnjem siromaštvu in bi izgubili dediščino, če bi se Jacques poročil. Bili so zelo ljubeznjivi in prijazni, in so preživeli nekaj prijetnih uric v stari graščini; še celo darove so prinesli s seboj. Graščaku so podarili zlatega

Brahmo. Da ste videli, gospodje, kako čudovito izdelan je bil ta zlati obešek za uro!«

Raoul de Dubois je zapičil roke v mizni prt, njegova levica je pa krčevito prijela Yvonne za roko. Oba sta težko sople in sedela kakor na trnju. Policijski prefekt je zdaj pa zdaj vprašujoče pogledal po njih, Claire de Ravallac ju je pa kar palila z očmi.

Lord Sheffield je mirno nadaljeval: »Jacquesu je obešek zelo ugajal in si ga je nateknil na verižico. Bil je nekak takšen Brahma kakor tale tu...« To rekši, je segel v telovnikov žep in privlekel iz njega umetniško izdelan kipec indijskega boga, ki se je lesketal v suhem zlatu.

Prijel ga je s palcem in sredincem desnice in ga pokazal gostom. Raoul de Dubois je planil pokoncu in srepro zastrel v kipec. Yvonne je pa mrliško blede omahnila na naslonilo.

»Ze čez nekaj dni,« je nadaljeval Sheffield, »so se pokazala pri Jacquesu znamenja globoke utrujenosti; bilo je, kakor bi ga bila nenadoma napadla sušica. Zdravniki, ki se je nanje obrnil, so stali pred uganko. Jacques je poprej dosti prebil v tropičnih krajih, najbrže je torej ostala v njem neka neznan tropična bolezen, ki je zdaj udarila na dan in ga v štirih tednih pobrala.

Vsi so bili prepričani, da bo to res ona tropična bolezen, samo pokojnikova nevesta tega ni mogla verjeti. Pisala je nekemu londonskemu detektivu, in obema skupaj se je posrečilo priti do zlatega Brahme. In tedaj sta odkrila nekaj strašnega, »lord Sheffield je spet visoko dvignil zlati kipec, »namreč to, gospoda, da je ta sobica prav za prav samo majhna pušica, ki se da odpreti, vidite, takole...« Iztisnil je drobno pločico iz dna kipeca, tako da se je Brahma pre-

klal na dvoje, »in v tej pušici...«

Raoul de Dubois je počasi vstal in kakor slučajno zavil proti vratom, jih tiho odprl in hotel...

Tedaj ga je pa vrglo nazaj. Uniforma se mu je zasvetila nasproti: orožnik je stal tam in ga mirno gledal. Yvonne je mrliško blede visela na stolu, njene roke so zdajci zakrtilile, hoteč se oprijeti; toda preden ji je kdo utegnil pomagati, se je zgrudila na tla.

»... sta odkrila drobceno zrnce radija, čigar žarki so bili zadosti močni, da so morali tistega, ki ga je stalno nosil pri sebi, že čez nekaj dni vsega izžgati in umoriti.«

Claire de Ravallac je zdaj stala visoko vzravnana in iz ust se ji je utrgal krik: »In onile tam... on je morilec Henrija, on in njegova žena...«

Lord Sheffield je stopil k njej in jo

odvedel med odrevenelimi ljudmi ven.

Raoul de Dubois je bil smrtno blede. Policijski prefekt mu je položil roko na ramo.

»V imenu zakona vas aretiram, Raoul de Dubois, vas in vašo ženo.«

Na njegov žvižg so se odprla vrata in četa orožnikov se je zgrnila okoli Raoula Dubois in njegove žene. Vsi so ju gledali z razširjenimi očmi.

Samo marki de Villerois se je mrzlo obrnil k lordu Sheffieldu. »Kako pridete vi do tega, lord Sheffield?« je sovražno vprašal.

»Ne lord Sheffield, temveč samo nadzornik Bulwer iz Scotland-Yarda, po nalogu gospodične Ravallacove.« S temi besedami se je hladno priklonil pred odrevenelim markijem in se pridružil policijskemu prefektu.

Prvi
specialni
atelje
za okvirjenje
slik
=
Zaloga
vsakovrstnih
slik

Julij Klein - Ljubljana

Telefon int. 33-80 Wolfova ulica 4 Telefon int. 33-80

RUFF dessert je najbolj priljubljeno darilo

Mali oglasi za lepe žene

Bele roke, kljub temu, da gojite sport in opravljate gospodinjska dela, boste dobili ali si ohranili z uporabo preizkušene Creme je fais blanc. — Tuba Din 10.-

Porenal Gold Creme je sestavljena iz sestavin, ki dobrodejno vplivajo na kožo. Zato kožo ohrani, osvežuje in obnavlja, če jo uporabljate čez noč. Hitro odstrani vso nečistost z obraza. — Cena tubi Din 18.-

Španski bezeg, Chypre, šmarnica so cvetlice, ki krasno dišijo. Parfum iz njih, izredne kakovosti dobite v lepih luksuznih stekleničah. Cena steklenički Din 30.-

Solne pege se odstranijo hitro in temeljito s popolnoma originalno hollandsko Milch krema. Lonček Din 15.-

Lepota oči pride do popolnega izraza, če se obrvi namažejo s suhim Floria svinčnikom. Ta crayon se ne razmaže in ne zbršje, temveč je trajen, dobi se v črni in rjavi barvi. — Cena komadu Din 8.-

Plave lase boste najbolje ohranili, in jim, če so že potemneli, vrnil prvotno lepoto z uporabo preizkušene preparate Blondin d'or. Uporaba je enostavna in prijetna, tako da si vsaka dama more sama pomagati. Steklenica z navodilom Din 15.-

Lepe prsi so ponos vsake žene, zato se mehke in slabe prsi z masažo preizkušene preparate Eau de Lahore v najkrajšem času izvrstno popravijo, tako da ostanejo trajno čvrste in trde. Steklenica z navodilom Din 40.-

Nobilior puder v beli, roza, naturelle, rachel, ocre in brunette barvi, z jamčeno fin, dobite za reklamno ceno Din 5.-

Esenca iz kopriv je že davno preizkušeno najboljšo in najzanesljivejšo sredstvo proti prhljajem in izpadanju las. Slabi in zamerjeni lasje dobe v najkrajšem času mladostno bujnost

in lesk. Steklenica z navodilom 30.—dinarjev.

Drake z obraza, rok, nog in pod pazduho odstranite najenostavneje z Erbe-loom. Točno navodilo pri vsakem lončku. Cena Din 15.-

Porenal creme je edina fina krema za polepšavanje. Najboljša obramba za kožo pred vplivom slabega vremena. Idealna podlaga za puder, uporablja se navadno podnevi, posebno dobra je za mastno kožo. Tuba Din 18.-

Americain hair petrol je izvrstno sredstvo proti izpadanju las. Original-

na steklenica z natančnim navodilom Din 16.-

Porenal puder francoske znamke Floria skupno s Porenal kremami (suhe in mastne) so najnovejše iznajdbe moderne kozmetične znanosti. Porenal puder dela obraz dovršeno fin s svojimi prekrasnimi barvami, ki so z jamčeno brez vseh škodljivih sestavin.

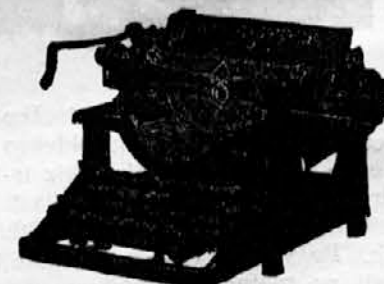
Ozon za razkajanje sob in stanovanj je nenadkriljiva specialiteta za osvežitev in parfumiranje zraka v stanovanjskih prostorih. Priporočila se posebno za bojniške sobe, ker ima čist duh smreke, bora in ozona. Cena steklenici Din 18.-

Namestu mila, posebno za osebe, ki imajo občutljivo kožo, se uporablja z velikim uspehom Pasta majalis. Uporaba je zelo enostavna: pred umivanjem se namaže obraz z nekoliko paste majalis in se pusti na obrazu eno do dve minuti. Nato se obraz umije z navadno vodo in obrise z mehko brisačo navzdol. Učinek je izreden, minimalna cena Din 15.- za veliki lonček pa omogoči vsaki dami ta poizkus.

Vse gornje preparate dobite v vsaki večji drogeriji ali pa naročite direktno pri Nobilior parfumeriji — Zagreb, Ilica 34 ali Jelačičev trg 15.

Poravnajte naročnino!

Pisalni stroj Woodstock

je v Ameriki najbolj iskana znamka. Tudi v Jugoslaviji, zlasti v Ljubljani, jih je že precej v rabi. Vsi se pohvalno izražajo o njem.

Generalno zastopstvo:
TIPKA, družba z o. z., LJUBLJANA
Gledališka ul. 8. - Tel. št. 29-70